GŁOS WIELKOPOLSKI

POZNAŃ WTOREK 13 MARCA 1973

Wydanie A
Rok XXIX
Nr 61 (9033)
Cena 50 gr

Premier Finlandii opuścił Polskę

Po zakończeniu oficjalnej 5-dniowej wizyty w Polsce premier Finlandii — **Kalevi Sorsa** z małżonka i towarzyszącymi osobami opuścił 11 bm. nasz kraj. Uroczystość pożegnania szefa rządu fińskiego odbyła się na udekorowanym flagami państwowymi Polski i Finlandii, lotnisku Okęcie w Warszawie. Premiera K. Sorsę pożegnał premier — **Piotr Jaroszewicz.** (PAP)

Powstała Rada Główna Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki

12 bm. w Warszawie rozpoczęła działalność Rada Główna Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Stanowisko przewodniczącego Rady prezes Rady Ministrów powierzył wybitnemu uczonemu, wiceprezesowi PAN — prof. **Janowi Szczepańskiemu.**

Rada składa się z przewodniczącego i 99 członków, z których 66 pochodzi z wyboru, a 33 — powołał prezes Rady Ministrów. W skład tego organu doradczego i opiniodawczego Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki weszli wybitni specjaliści, nauczyciele akademiccy, pracownicy naukowo-badawczy szkół wyższych, instytutów oraz innych placówek naukowo-badawczych i rozwojowych.

Rada Główna będzie na bieżąco śledzić działalność resortu, przekazywać uwagi, spostrzeżenia i propozycje. Tu rodzić się mają koncepcje działania resortu nauki, szkolnictwa wyższego i techniki. Rada ma charakter organu międzyresortowego, a jej powołanie stanowi wyraz postępującej integracji środowiska naukowego.

Nowy organ ma działać w 6 sekcjach: Uczelni Technicznych, Uniwersytetów i Wyższych Szkół Pedagogicznych, Wyższych Szkół Ekonomicznych, Akademii Rolniczych, Szkół Medycznych oraz Instytutów Naukowo-Badawczych.

PAP

Konferencja OKP o problemach rozbrojenia

12 bm. odbyła się w Warszawie Krajowa Konferencja Ogólnopolskiego Komitetu Pokoju, poświęcona problematyce powszechnego i całkowitego rozbrojenia. Wzięli w niej udział: Jan Szydlak, Ryszard Frelek oraz członkowie kierownictw stronnictw politycznych i organizacji społecznych.

Wiceprzewodniczący OKP — **Wincenty Kraśko** podkreślił wagę, jaką partia i rząd, polski ruch pokoju, przywiązują do sprawy rozbrojenia. Poinformował on następnie o rezygnacji — z uwagi na stan zdrowia — dotychczasowego długoletniego przewodniczącego OKP — prof. **Stanisława Kulczyńskiego.** Na stanowisko przewodniczącego OKP powołano działacza partyjnego i państwowego — **Józefa Cyrankiewicza.**

Nowym wiceprzewodniczącym OKP został wiceprzewodniczący CK SD — **Michał Grendys.** Dotychczasowy skład OKP został rozszerzony o 125 osób — przedstawicieli partii i stronnictw politycznych, organizacji społecznych i młodzieżowych, świata nauki, kultury i sztuki, różnych środowisk społecznych.

W referacie na temat stanowiska Polski wobec problemów rozbrojenia — wicemin. spraw zagranicznych **Jan Bisztyga** zaakcentował widoczny postęp w realizacji linii politycznej państw socjalistycznych, zmierzającej do umocnienia pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego. Podkreślił on wagę jaką przykładamy do układów stabilizujących stan terytorialny w Europie i umacniających zaufanie i współpracę państw. Wskazał również na znaczenie zasady równego bezpieczeństwa stron uczestniczących w rokowaniach rozbrojeniowych. Mówiąc o układzie o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej wiceminister stwierdził, że żądanie dopełnienia jego ratyfikacji przez NRF pozostaje ważnym postulatem europejskiej opinii publicznej.

Zdaniem mówcy, zbliżająca się europejska konferencja bezpieczeństwa i współpracy wywrze pozytywny wpływ na kształtowanie się stosunków międzypaństwowych także w sferze militarnej. Rokowania rozbrojeniowe muszą, oczywiście, uwzględniać zasadę równego bezpieczeństwa stron. Przykładem przyjęcia tej zasady są wyniki pierwszej rundy SALT. Nawiązując do prowadzonych w Wiedniu konsultacji J. Bisztyga podkreślił, że Polska jest poważnie zainteresowana uczestnictwem w rokowaniach, jakie mają być rezultatem tych konsultacji. Istnieje nadzieja, że merytoryczne rozmowy rozpoczną się jesienią br.

Koncentrując się na sprawach związanych z redukcją sił zbrojnych i zbrojeń w Europie Środkowej, J. Bisztyga nawiązał też do innych płaszczyzn rokowań rozbrojeniowych, m. in. do genewskiej konferencji Komitetu Rozbrojeniowego. Wskazał przy tym na wagę i pozytywne konsekwencje, jakie miałaby zaproponowana przez ZSRR światowa konferencja rozbrojeniowa.

W dyskusji podkreślono, że społeczeństwo polskie, które dobrze zna cenę wojny, w pełni opowiada się za ideą powszechnego i całkowitego rozbrojenia, za bezpieczeństwem i międzynarodową współpracą. Wskazywano na konieczność podejmowania dalszych wysiłków na rzecz postępu w rozbrojeniu.

Uchwała konferencji, akcen-

Dokończenie na str. 2

Harcerski udział w budowie „drugiej Polski"

Dyskusja w zespołach problemowych • Spotkania uczestników V Zjazdu • Wybór nowych władz ZHP

W niedzielę, 11 bm., rozpoczął obrady V Krajowy Zjazd Związku Harcerstwa Polskiego. W Sali Kongresowej PKiN w Warszawie zajęło miejsca ponad 800 delegatów z całego kraju — reprezentantów ponad 2-milionowej rzeszy harcerzy i instruktorów ZHP.

Młodzież serdecznie powitała przybyłych na obrady członków najwyższych władz partyjnych i państwowych **Henryka Jabłońskiego, Franciszka Szlachcica, Józefa Tejchmę** i **Andrzeja Werblana.** Obecny był przewodniczący Ogólnopolskiego Komitetu FJN **Janusz Groszkowski,** przedstawiciele stronnictw politycznych, ministrowie. Przez swoich szefów reprezentowane były bratnie organizacje młodzieżowe.

Delegatów oraz zaproszonych gości powitał serdecznie naczelnik ZHP — **Stanisław Bohdanowicz.**

Do delegatów przemówił członek Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczący Rady Państwa — **Henryk Jabłoński,** przewodniczący Rady Głównej Przyjaciół Harcerstwa. Przekazał on delegatom, a za ich pośrednictwem wszystkim zuchom, harcerzom i instruktorom — serdeczne pozdrowienia od Biura Politycznego KC PZPR i I sekretarza KC — **Edwarda Gierka.**

H. Jabłoński podkreślił, iż obecny zjazd ZHP obraduje w chwili kiedy perspektywy młodego pokolenia nabrały wyjątkowo wyraźnych kształtów, a hasło zbudowania „drugiej Polski" stało się konkretnym i faktycznie realizowanym programem — tak ekonomiczno-technicznym jak i ideowym.

Po wystąpieniu przewodniczącego Rady Państwa **H. Jabłońskiego,** złożono w imieniu harcerzy biorących udział w „Operacji 1001 — Frombork" meldunek o wykonanych pracach społecznych.

Referat programowy w imieniu ustępujących władz Związ-

Dokończenie na str. 2

Na zdjęciu: od prawej — Bolesław Wiater i Kazimiera Paluch z Rzeszowskiego na sali obrad.
CAF — Rybczyński — telefoto

Przedstawiciele Komisji Historycznej ZBoWiD u H. Jabłońskiego

12 bm. przewodniczący Rady Państwa prof. **Henryk Jabłoński** przyjął w Belwederze przedstawicieli Głównej Komisji Historycznej ZBoWiD z jej przewodniczącym gen. prof. **Stanisławem Okęckim.** Tematem rozmowy były zagadnienia związane z aktualnymi pracami i planem działania komisji na przyszłość.

W spotkaniu uczestniczył sekretarz generalny ZG ZBoWiD — **Jakub Krajewski.** (PAP)

Pogłębienie współpracy gospodarczej PRL-NRD

Mimo iż poniedziałek był dopiero pierwszym roboczym dniem Targów Lipskich, można już odnotować sporo akcentów o istotnym znaczeniu dla pogłębienia współpracy gospodarczej między Polską a NRD. Celowi temu służyły m. in. rozmowy wicepremierów obu państw — Kazimierza Olszewskiego i Kurta Fichtnera, z udziałem ministrów handlu zagranicznego — Tadeusza Olechowskiego i Horsta Soelle. Ze swymi partnerami spotkali się tak że ministrowie przemysłów: lekkiego — Tadeusz Kunicki oraz spożywczego i skupu — Emil Kołodziej.

Przebywający na Targach minister przemysłu maszynowego Tadeusz Wrzaszczyk odbył rozmowy z ministrem budowy maszyn dla przemysłu przetwórczego i motoryzacyjnego — Rudi Georgim oraz ministrem elektrotechniki i elektroniki — Offriedem Stegerem. (PAP)

Oficjalne wyniki wyborów we Francji

Francuski minister spraw wewnętrznych, **Raymond Marcellin** podał w nocy z niedzieli na poniedziałek oficjalne wyniki wyborów do Zgromadzenia Narodowego z 483 okręgów wyborczych na 490.

Oto podział miejsc w Nowym Zgromadzeniu Narodowym:

Francuska Partia Komunistyczna — 73; Francuska Partia Socjalistyczna — 89; Lewicowi Radykałowie — 16; Zjednoczona Partia Socjalistyczna i Skrajna Lewica — 3; Unia Demokratów na Rzecz Republiki — 184; Republikanie Niezależni — 54; Centrum Demokracji i Postępu — 21; Reformatorzy — 28; Różni — 19.

Tak więc koalicja rządowa (którą tworzą: UDR, Republikanie Niezależni i Centrum Demokracji i Postępu) zdobyła 259 mandatów, podczas gdy absolutna większość stanowi 246. Partie skupione wokół rządowego programu lewicy, (a więc Komuniści, Socjaliści i Lewicowi Radykałowie) uzyskały 181 mandatów.

Do największych sensacji obecnych wyborów parlamentarnych należą porażki ministrów; spraw zagranicznych M. Schumanna sprawiedliwości R. Plevena oraz sekretarza generalnego Centrum Demokracji i Postępu Poudevigne. (PAP)

Dni Kultury Czechosłowackiej

Koncerty praskich kameralistów

W Poznaniu trwają Dni Kultury Czechosłowackiej, zainaugurowane 10 bm. otwarciem wystawy Kornelii Nemeckovej „Wycinanki i collage" w Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki. W niedzielę 11 bm. artystka ta spotkała się z miłośnikami plastyki m. in. w Wągrowcu, a wczoraj — w Lesznie.

To miasto Jana Amosa Komenskego stanowiło zresztą centrum wczorajszego dnia obchodów Dni Kultury CSRS. Pod pomnikiem tego wielkiego uczonego złożono wieniec, a w szkole jego imienia odbyło się spotkanie.

Dzisiaj szereg imprez odbędzie się w Kaliszu. I tak m. in. otwarta zostanie wystawa pt. „Piękna Słowacja w rysunkach Jana Hawryłkiewicza", a K. Nemeckova spotka się z mieszkańcami w Liceum Ogólnokształcącym nr 3 im. M. Kopernika.

Ponadto w Pałacu Kultury w Poznaniu odbędzie się dzisiaj projekcja filmu produkcji CSRS „Wiem, że jesteś mordercą", spotkanie z aktorką, występującą w tym filmie — **Marią Malkovą,** oraz otwarcie wystawy „Czechosłowacki plakat turystyczny".

W związku z obchodami Dni Kultury Czechosłowackiej gościmy w Wielkopolsce Kameralny Zespół Symfoniczny Orkiestry Filmowej w Pradze „Lyra Nova". Zespół specjalizuje się w wykonawstwie muzyki XVII i XVIII wieku, a jego soliści znani są szeroko poza granicami CSRS. Dzisiaj „Lyra Nova" wystąpi o godz. 17 w auli Szkoły Muzycznej w Kaliszu, a jutro o godz. 17.30 w „Empiku" w Poznaniu i o godz. 20 w Muzeum Instrumentów Muzycznych w Poznaniu.

(mb)

POGODA

Zachmurzenie umiarkowane z lokalnymi rozpogodzeniami. W dzielnicach południowych przeważnie zachmurzenie duże i miejscami opady śniegu. Temperatura maksymalna w granicach od plus 1 st. do plus 4. Wiatry słabe i umiarkowane z kierunków wschodnich.

KRÓTKO

Wizyta u wystawców PRL

Pod znakiem zacieśniającej się współpracy gospodarczej PRL — NRD upłynęła wizyta członków najwyższych władz partyjnych i państwowych NRD z E. Honeckerem i W. Stophem u polskich wystawców na Wiosennych Targach Lipskich, która odbyła się w niedzielę rano tuż po otwarciu tej wielkiej handlowej imprezy.

Współpraca literatów

W Skopje podpisano porozumienie o współpracy związków literatów Polski i Jugosławii. Przewiduje ono wzajemną wymianę wizyt oraz spotkanie pisarzy polskich i jugosłowiańskich.

PRL członkiem MOLR

Z Międzynarodowego Ośrodka Lotnictwa Rolniczego z siedzibą w Hadze nadeszło oficjalne zawiadomienie o przyjęciu Polski — którą reprezentować będzie Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego Pezetel — w poczet członków tej organizacji.

Protest KRL-D

W Panmundżonie odbyło się kolejne posiedzenie wojskowej komisji rozejmowej w Korei. Przedstawiciel delegacji KRL-D wyraził zdecydowany protest w związku z nasilaniem przez armię Południowej Korei działalności wywiadowczej i prowokacji zbrojnych w rejonie wojskowej linii demarkacyjnej.

Kolejna tura rozmów SALT

Wczoraj w Genewie rozpoczęło się pierwsze posiedzenie w ramach kolejnej tury radziecko-amerykańskich rokowań w sprawie ograniczenia zbrojeń strategicznych (SALT II). Delegacji radzieckiej przewodniczy W. Siemionow, a amerykańskiej — A. Johnson.

Dementi egipskie

Sekretarz stanu USA, W. Rogers, oświadczył w niedzielę, że rozmowy jakie przeprowadził ostatnio z królem Jordanii — Husajnem, specjalnym doradcą prezydenta Egiptu — H. Ismailem i premierem Izraela — G. Meir, dały „zachęcające" wyniki i świadczą, że strony zaangażowane w konflikt bliskowschodni są gotowe rozpocząć rokowania na temat kryzysu. Rzecznik rządu egipskiego zdementował wypowiedź Rogersa jako „całkowicie niezgodna z rzeczywistością".

Referendum w Syrii

Wczoraj o godz. 6 rano czasu warszawskiego rozpoczęło się w Syrii referendum w sprawie nowej konstytucji, przyjętej przez parlament 30 stycznia br.

Wizyty dyplomatyczne

W Brazylii przebywa z wizytą oficjalną sekretarz generalny ONZ K. Waldheim.

• • •

Przewodniczący Rady Ministrów ZSRR A. Kosygin w połowie marca br. złoży krótką przyjacielską wizytę w Iranie.

• • •

W poniedziałek przybył do Pekinu na zaproszenie rządu ChRL minister spraw zagranicznych Egiptu El-Zajat.

• • •

Na zaproszenie rządu radzieckiego przybył w niedzielę do Moskwy G. Shultz, minister finansów USA — doradca prezydenta d/s ekonomicznych.

M. Rahman premierem

W poniedziałek na posiedzeniu frakcji parlamentarnej rządzącej w Bengalii partii — Liga Awami M. Rahman został wybrany przywódca tej frakcji w Zgromadzeniu Narodowym. Zgodnie z konstytucją M. Rahman automatycznie został premierem i jemu powierzono misję utworzenia nowego rządu.

Nowe izraelskie bazy

Amerykański tygodnik „Time" informuje, że w ostatnich miesiącach Izrael zagarnął kilka nie zamieszkałych wysp na południowym krańcu Morza Czerwonego. Na wyspy wysłane zostały doborowe jednostki komandosów.

Abu Hadżli na wolności?

Sudański minister do spraw informacji i kultury oświadczył w sobotę, iż nieprawdą jest jakoby szef chartumskiego Biura Organizacji Wyzwolenia Palestyny Abu Hadżli został aresztowany.

Przewaga peronistów

W Argentynie obliczono już 10,5 miliona głosów oddanych podczas niedzielnych wyborów. Z pierwszych danych wynika, że peronistowski wyzwoleńczy front sprawiedliwości zdobył 47 proc. głosów i ma znaczną przewagę nad pozostałymi ugrupowaniami.

Koniec blokady Wounded Knee

Policja i agenci FBI przerwali blokadę miejscowości Wounded Knee opanowanej od 28 lutego przez Indian protestujących przeciwko dyskryminowaniu ich przez władze.

Decyzja Tajwanu

Władze tajwańskie postanowiły zerwać stosunki dyplomatyczne z Hiszpanią po uznaniu przez rząd w Madrycie ChRL.

Plenum NK ZSL

Na rzecz rozwoju wsi i rolnictwa

W ZSL dobiegają końca przygotowania do VI Kongresu, który odbędzie się w pierwszych dniach kwietnia br. w Warszawie. Dwa dokumenty kongresowe: projekt sprawozdania z działalności stronnictwa za okres ostatnich 4 lat oraz tezy do referatu sprawozdawczo-programowego na VI Kongres — były 12 bm. tematem obrad plenarnego posiedzenia NK ZSL w Warszawie.

PAP

Uczelnie wojskowe szansą szybkiego awansu

Posiedzenie sejmowej Komisji ON

Obradująca 12 bm. pod przewodnictwem posła Zdzisława Grudnia (PZPR) sejmowa Komisja Obrony Narodowej, rozpatrzyła problemy rekrutacji kandydatów do Wyższych Szkół Oficerskich. W obradach uczestniczył minister ON — gen. broni Wojciech Jaruzelski.

W toku dyskusji wskazywano, że coraz lepszemu i bogatszemu zaopatrzeniu naszego wojska w najnowocześniejszy sprzęt techniczny, towarzyszy i towarzyszyć musi nadal doskonalenie metod i form przygotowania kadr oficerskich. Wyższe szkoły oficerskie i akademie wojskowe dobrze spełniają zadania w tej dziedzinie, przygotowując wysokokwalifikowanych specjalistów, dobrych dowódców i wychowawców.

Podkreślano wysoką sprawność nauczania w wyższych szkołach oficerskich i akademiach wojskowych. Ukończenie tych uczelni i podejmowanie przez młodych ludzi pracy zawodowej w zawodzie oficera Ludowego Wojska Polskiego — stwarza im równocześnie warunki szybszego usamodzielnienia się, możliwości szybszego awansu. Wszystko to powinno pozwolić na rozszerzenie bazy rekrutacyjnej do tych uczelni.

W kolejnym punkcie porządku obrad Komisja wysłuchała i przyjęła informację na temat wybranych problemów polityki kadrowej w siłach zbrojnych, którą przedstawił szef Departamentu Kadr MON gen. dyw. **Zygmunt Zieliński.** (PAP)

Powiatowe ośrodki informacji o usługach

Wszystko wskazuje na to, że bieżący rok przyniesie gruntowną zmianę w zakresie informacji o usługach w Wielkopolsce. W poszczególnych miastach powiatowych tworzone będą punkty informacji o usługach. Obecnie punkt taki działa w Koninie, a w Krotoszynie zostanie otwarty najprawdopodobniej jeszcze w marcu. Jako następne miasta wymienia się: Leszno, Gniezno, Jarocin, Kępno i Rawicz.

Sprawami organizacji wspomnianych punktów zajmują się powiatowe spółdzielnie pracy usług wielobranżowych w porozumieniu z miejscowymi władzami administracyjnymi. Wojewódzki Związek Spółdzielni Pracy — inicjator tego przedsięwzięcia — spodziewa się, że w br. punkty informacji o usługach powstaną, jeżeli nie we wszystkich miastach powiatowych to na pewno w większości z nich. Przypomnijmy, że filia poznańskiego Ośrodka Informacji o Usługach istnieje w Kaliszu od 1967 roku.

(ad)

Ankiety ADN, BTA, CzTK i PAP

Pomyślne efekty integracji socjalistycznej krajów RWPG

Na XXV Sesji RWPG w 1971 r. przyjęto kompleksowy program dalszego pogłębiania i doskonalenia współpracy oraz rozwoju socjalistycznej integracji gospodarczej krajów członkowskich. Z pytaniami, dotyczącymi efektów posunięć integracyjnych, zwróciły się do szefów kilku stałych komisji oraz wyspecjalizowanych organizacji RWPG — z inicjatywy Polskiej Agencji Prasowej — bratnie agencje: ADN w Berlinie, BTA w Sofii i CzTK w Pradze, a także korespondenci PAP.

Prezes Międzynarodowego Banku Inwestycyjnego z siedzibą w Moskwie — **Witalij Worobiow** poinformował, że do końca ubr. kraje członkowskie MBI wniosły 35 proc. kapitału statutowego — łącznie 368 mln rubli transferowych. Te środki umożliwiły w ciągu przeszło 2-letniej działalności Banku udzielenie kredytów na budowę i rekonstrukcję 26 obiektów w 6 krajach RWPG na ogólną sumę 280 mln rubli transferowych. Polsce udostępniono kredyt w wysokości ponad 35 mln rubli transferowych — na budowę i modernizację 8 zakładów.

Przewodniczący Komisji RWPG d/s Budownictwa, minister budownictwa NRD — **Wolfgang Junker** oświadczył, iż prace Komisji mają na celu przede wszystkim rozwój współpracy i kooperację w dziedzinie przemysłu materiałów budowlanych, prac konstruktorskich oraz budownictwa przemysłowego. M. in. podjęto w ub. r. konkretne ustalenia, dotyczące współpracy naukowo-technicznej w rozwoju przemysłu cementowego do 1980 r. Ustalono np., że Polska i NRD po 1976 r. wspólnie zbudują cementownie w obu krajach. Korelacja nowych systemów budownictwa mieszkaniowego w obu krajach umożliwia wymianę nowych rozwiązań w dziedzinie projektowania i wykonawstwa.

Dyrektor Biura Wspólnego Parku Wagonów Towarowych OPW z siedzibą w Pradze — inż. **Rudolf Landa** stwierdził, że organizacja ta dysponuje obecnie około 230 tys. wagonów wobec 180 tys. w 1971 r. — w przeliczeniu na wagony 2-osiowe. Poważnym osiągnięciem OPW jest częściowa likwidacja przebiegów bez ładunku i przyspieszenie obrotów wagonów o około 10 proc. Stworzono też pomyślniejsze warunki dla stawiania do dyspozycji poszczególnych krajów pewnej liczby wagonów z okresowych rezerw innych państw członkowskich — umożliwiając tą drogą dokonywanie oszczędności inwestycyjnych w produkcji wagonów towarowych.

Przewodniczący Komisji RWPG d/s Rolnictwa, minister rolnictwa Ludowej Republiki Bułgarii — **Wyłkan Szopow** oświadczył, że poszczególne kraje RWPG ukierunkowywać będą produkcję określonych rodzajów techniki rolniczej. I tak np. ZSRR produkuje ciężkie traktory. Bułgaria — kombajny do zbiorów kukurydzy i urządzenia dla mechanizacji prac w warzywnictwie. Polska zobowiązała się do opracowania maszyn dla pełnej mechanizacji prac przy ziemniakach.

Dyrektor Międzynarodowego Zjednoczenia Gospodarczego Aparatury Jądrowej „Interatominstrument" z siedzibą w Warszawie — **Zbigniew Twardon** podkreślił, że konkretnymi efektami pierwszego roku działalności Zjednoczenia są porozumienia o pośrednictwie w międzynarodowym handlu aparaturą jądrową, podpisane z odpowiednimi centralami handlu zagranicznego krajów członkowskich, a także ustalenia, dotyczące wzajemnych dostaw aparatury jądrowej. Celem działalności Zjednoczenia jest też rozszerzenie stosowania aparatury jądrowej — m. in. w automatyce i medycynie.

PAP

KRONIKA DNIA

Walne zebranie SPATiF

W Sali Kominkowej Pałacu Kultury w Poznaniu odbyło się wczoraj walne zebranie delegatów Oddziału Poznańskiego Stowarzyszenia Polskich Artystów Teatru i Filmu. W referacie i w dyskusji omówiono szereg problemów instytucji i środowisk twórczych, wśród których działa Stowarzyszenie. M. in. rozważano możliwości dalszej integracji ludzi teatru i filmu celem uaktywnienia działalności artystycznej. Wskazywano też na potrzebę w naszym regionie modernizacji i rozbudowy bazy, np. teatrów Poznania. W realizacji tych zadań istotną rolę powinien odegrać SPATiF.

W dyskusji głos zabrał przewodniczący Zarządu Głównego SPATiF Gustaw Holoubek, mówiąc m. in. o pewnych przedsięwzięciach, mających na celu aktywizację poczynań Stowarzyszenia.

Podczas zebrania przewodniczącym Zarządu Oddziału SPATiF w Poznaniu wybrano Tadeusza Wojtycha. (mb)

Zamierzenia PTM im. H. Wieniawskiego

W Poznańskim Towarzystwie Muzycznym im. H. Wieniawskiego w Poznaniu dokonano wczoraj podsumowania działalności za rok ubiegły oraz wytyczono kierunki pracy na rok 1973. Dominującym akcentem działalności PTM w roku ub. były Międzynarodowe Konkursy im. H. Wieniawskiego (lutniczy i skrzypcowy). Ponadto na uwagę zasługiwały poczynania Koła Muzykologów przy PTM, koncerty upowszechniania kultury muzycznej w małych ośrodkach, np. w wiejskich klubach ruchu. PTM zorganizowało 1 345 koncertów i imprez.

Zamierzenia na rok bieżący mają m. in. na celu dalszą integrację środowiska muzycznego Poznania, rozszerzenie działalności koncertowej, naukowej opieki stypendialnej nad młodzieżą artystyczną, oraz kontynuowanie starań — poprzez Koło Muzykologów — o reaktywowanie Katedry Muzykologii przy UAM.

Na wczorajszym posiedzeniu Zarządu powołano m. in. radę naukową i radę artystyczną PTM. Ich przewodniczącymi zostali prof. Florian Dąbrowski i Jerzy Kurczewski. (bg)

Konkurs miast w pisaniu na maszynie

Z inicjatywy Stowarzyszenia Stenografów i Maszynistek odbył się w Poznaniu konkurs w pisaniu na maszynie. Uczestniczyły w nim ekipy maszynistek z Poczdamu i Rostocku (NRD) oraz z Warszawy, Katowic, Szczecina i 2 zespoły z Poznania.

W punktacji indywidualnej w pisaniu na biegłość i poprawność I miejsce zajęła Urszula Kowaczek z Katowic (16937 pkt), II — Bogumiła Machowska z Prezydium DRN Poznań-Grunwald (16830 pkt.) III — Maria Choroszewska z Warszawy (16715 pkt), a IV — Danuta Pędzińska z Prezydium GRN w Murowanej Goślinie (16565 pkt.). W punktacji zespołowej I miejsce zajął zespół Poczdam—Rostock, II — Katowice, a III Poznań. (b)

Konferencja OKP

Dokończenie ze str. 1

tująca, że powszechne i całkowite rozbrojenie stanowi jedno z centralnych zadań światowego i polskiego ruchu pokoju, wyraża m. in. pełne poparcie dla wysuniętej przez ZSRR propozycji zwołania światowej konferencji rozbrojeniowej. Podkreślając, że Europa stoi przed szansą zbudowania systemu trwałego bezpieczeństwa, uchwała stwierdza, że osiągnięcie pozytywnych rezultatów w Helsinkach i Wiedniu możliwe będzie jeżeli wszystkie państwa zajmą konstruktywną postawę. Wskazuje też na poważną rolę Polski w walce o pokój i bezpieczeństwo.

Przyjęto również rezolucję, wyrażającą pełne poparcie OKP dla inicjatywy ŚRP w sprawie zwołania jesienią br. w Moskwie światowego kongresu o pokój, bezpieczeństwo, o niepodległość narodową.

PAP

W powiecie śremskim

Autobus wpadł na zabudowania

Wczoraj w godzinach rannych w Małachowie (pow. Śrem) wydarzył się tragiczny w skutkach wypadek drogowy. Autobus pospieszny Państwowej Komunikacji Samochodowej, relacji Poznań — Kudowa Zdrój, wpadł na przydrożne zabudowania. Przyczyną wypadku był wóz konny, który niespodziewanie wtargnął na jezdnię. Kierowca autobusu, zamierzając uniknąć zderzenia, próbował wyminąć wóz. Autobus wpadł w poślizg i uderzył w ścianę domu.

W wyniku wypadku zginął kierowca autobusu Mieczysław Skubiszak, a 12 osób, w tym 3 w stanie ciężkim przewieziono do szpitala w Gostyniu. Dalsze dwie ranne osoby znalazły opiekę w szpitalu w Śremie.

Na miejsce wypadku udała się specjalna komisja poznańskiego PKS, by zbadać przyczyny katastrofy. (ask)

HUMOR I SATYRA

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował **Zbyszek Kruszona**

Harcerski udział

Dokończenie ze str. 1

ku wygłosił naczelnik ZHP — **Stanisław Bohdanowicz.** W swoim wystąpieniu ocenił on 4-letnią działalność organizacji w minionej kadencji, przedstawił niektóre harcerskie akcje i inicjatywy służące ideowo-politycznemu wychowaniu młodego pokolenia.

Po przerwie uczestnicy V Krajowego Zjazdu ZHP przystąpili do dyskusji nad programem działania swojej organizacji.

Poniedziałek, 12 bm. był drugim dniem obrad V Krajowego Zjazdu ZHP. W obecności członka Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczącego Rady Państwa — **Henryka Jabłońskiego,** delegaci kontynuowali dyskusję.

Zarówno w toku obrad 13 zespołów problemowych jak i na posiedzeniu plenarnym wiele uwagi w dyskusji poświęcono roli ZHP w społecznym froncie wychowawczym, upowszechnianiu wśród harcerzy wzorców osobowych, zgodnych z celami socjalistycznego wychowania młodzieży, wytyczonymi na VII Plenum KC PZPR i zawartymi w prawie i przyrzeczeniu harcerskim. Zdaniem dyskutantów — Związek powinien troszczyć się o to, aby wszyscy harcerze mieli odpowiedni zasób wiedzy społeczno-politycznej, pozwalający im pojmować przemiany dokonujące się w kraju i na świecie; wiedzy wyjaśniającej sens socjalistycznej etyki i moralności. Należy w tym celu jeszcze szerzej prowadzić sprawdzone już kampanie, jak np. „Azymut — Polska 1980" „Nasze jutro zaczyna się dziś", alerty naczelnika ZHP. Harcerze uznali, że najbardziej efektywną metodą zdobywania wiedzy społeczno-politycznej, kształtowania rzetelności i sumienności jest użyteczne działanie na co dzień.

Wiele uwagi poświęcono zagadnieniom popularyzacji nauki i techniki oraz wpajaniu umiejętności korzystania w życiu codziennym z najnowszych osiągnięć w tym zakresie.

Stałym elementem pracy ideowo-wychowawczej wszystkich ogniw Związku powinno być — zdaniem dyskutantów — wychowanie patriotyczno-obronne oraz upowszechnianie wśród uczniów wiedzy o współczesnym świecie.

Szeroko debatowano nad metodami współpracy ZHP z pozostałymi organizacjami młodzieżowymi, z organizacjami społecznymi oraz ze szkołą i rodziną. Stwierdzano, że wielkie i ambitne zadania, które warunkują przyspieszenie budowy socjalistycznej Polski, wymagają pełnej mobilizacji i koordynacji działań całego młodego pokolenia. W tym kontekście — pogłębienie jedności ideowej i programowej ruchu młodzieżowego nabiera szczególnego znaczenia. Jego wyrazem będzie — zdaniem uczestników zjazdu — Federacja Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej.

Wiele uwagi poświęcono działaniu ZHP w miejskim i wiejskim środowisku.

Sekretarz CRZZ — **Irena Sroczyńska** zapewniła harcerzy o wszechstronnej pomocy związków zawodowych, podkreślając, że współpracę należy jeszcze szerzej rozwijać.

W imieniu żołnierzy WP i władz wojskowych pozdrowił uczestników Zjazdu i za ich pośrednictwem wszystkich harcerzy zastępca szefa GZ WP, przewodniczący Rady Młodzieżowej WP — gen. bryg. **Albin Żyto.**

Odczytane zostały telegramy i listy z pozdrowieniami od krajowych i zagranicznych organizacji społecznych, wychowawczych m. in. organizacji pionierskich i dziecięcych ze Związku Radzieckiego i innych krajów socjalistycznych.

W późnych godzinach wieczornych delegaci wybrali nowe władze naczelne Związku Harcerstwa Polskiego.

Delegacje uczestników V Krajowego Zjazdu ZHP spotkały się 12 bm. z kierownictwami: władz związkowych, resortów i organizacji społecznych — współpracujących na co dzień z harcerstwem.

Kilkunastoosobowa grupa harcerzy i instruktorów ZHP spotkała się z władzami CRZZ: z członkiem Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczącym CRZZ Władysławem Kruczkiem.

Z delegatami spotkał się także członek Biura Politycznego KC PZPR, minister ON — gen. broni Wojciech Jaruzelski.

PAP

Telefony donoszą

● Do Komendy Wojewódzkiej MO nadeszła informacja o tragedii w Kostrzyniu w pow. Środa. Marian S. wszczął tu po pijanemu awanturę z żoną, zbił ją do utraty przytomności, w wyniku czego nie odzyskawszy jej — zmarła.

● Była to mrożąca krew w żyłach jazda, jaką urządził sobie na ulicach Ostrowa po pijanemu 26-letni Kazimierz B., kierujący ciężarówką marki „Star". Uderzył on w „Syrenę", następnie, za miastem, w zapory betonowe i wjechał do przydrożnego rowu. Został zatrzymany w momencie, gdy uciekając, zawisł na wysokim płocie...

● Funkcjonariusze MO w Kole ujęli Wiesława P., który napadł w sobotę wieczorem na ulicy 52-letnią mieszkankę tego miasta. Był to napad na tle seksualnym.

● W jeziorze w Krzyżownikach wyłowiono ostatnio zwłoki zaginionego Janusza Rz.

● W miejscowości Mikstat w pow. ostrzeszowskim przejechany został przez autobus, leżący na drodze Leon K. Przewieziono go w ciężkim stanie do szpitala.

● W Strogach w pow. ostrowskim wpadł do przydrożnego rowu samochód marki „Fiat". Straty przy samochodzie szacuje się na 18 tys. zł. (b)

Jeszcze tylko kilka dni...

...trwa okres, w którym można sobie zagwarantować stałe dostarczanie **„GŁOSU WIELKOPOLSKIEGO"** do domu. A tą gwarancją jest **prenumerata.**

O jej warunkach piszemy codziennie na przedostatniej stronie **„GŁOSU".** Dzisiaj wszakże przypominamy, że jeszcze **do 15 marca** można wpłacać należność za **abonament „Głosu" na II kwartał br.** — u **listonoszy** bądź **w obwodowych urzędach pocztowych.**

Przypominamy także, że w związku ze zwiększeniem **od 1 kwietnia** objętości **„GŁOSU WIELKOPOLSKIEGO"** w **soboty i niedziele** do **10 stron** — należność za prenumeratę kwartalną wynosi **52 złote.**

„Koziołki" płacą

10, 14, 23, 25, 33, dod. 27

W 826 grze PGL „Koziołki", której losowanie odbyło się w dniu 11 bm. wpłynęło: 351.276 zakładów wartości: 1.053.828,— zł. Fundusz wygranych wynosi: 579.605,— zł.

Stwierdzono: „piątkę" w kol. 295 w Luboniu pow. Poznań w wysokości 402.314,— zł, 2 czwórki z liczbą dodatkową w wysokości po 26.345,— zł, 41 „czwórek" po zł 2.570,—, 118 „trójek" premiowanych po zł 155,—, 1.989 „trójek" po zł 55,—, 2.567 „dwójek" premiowanych po zł 25,—, 27.653 „dwójki" po zł 5,—.

Losowanie 827 gry odbędzie się w dniu 18 bm. o godz. 12.30 na placu płk. Paszkowa w Wągrowcu.

2609-K1

„Toto-Lotek"

Losowanie I
2, 5, 8, 25, 29, 47 dod. 12

Losowanie II
7, 8, 13, 14, 36, 44 dod. 24

Końcówka banderoli 7332.

Sajgon nadal opóźnia wymianę jeńców

W poniedziałek TRR RWP rozpoczął przekazywanie władzom sajgońskim następnej grupy jeńców.

Tymczasem władze sajgońskie nadal zwlekają z wypuszczeniem na wolność 500 jeńców sił wyzwoleńczych. Rzecznik władz sajgońskich oświadczył, że „zostaną oni uwolnieni z chwilą, kiedy pierwsi jeńcy, zwolnieni przez TRR RWP przybędą do Bien Hoa".

Amerykański rzecznik wojskowy oświadczył w Sajgonie, że 14 marca na hanojskim lotnisku Gia Lam zostanie zwolnionych następnych 108 jeńców amerykańskich.

MKKiN podjęła w poniedziałek jednomyślną decyzję przeprowadzenia śledztwa w sprawie naruszenia przez wojska sajgońskie porozumienia o zaprzestaniu ognia — ostrzelania terenów znajdujących się pod kontrolą TRR RWP w pobliżu strefy zdemilitaryzowanej oraz zaatakowania okolic miasta Duc Pho, gdzie miało dojść do wymiany jeńców między stronami południowowietnamskimi.

★

Zgodnie z decyzją szefów delegacji czterostronnej wspólnej komisji wojskowej zostaną utworzone wspólne grupy d/s obserwacji i kontroli wycofywania z Wietnamu Południowego wojsk USA i ich sojuszników. Osiągnięto porozumienie co do tego, że strona amerykańska będzie stale informować komisję o liczbie personelu wojskowego w każdej z wycofywanych partii wojsk. (PAP)

Sześć krajów EWG wprowadza wspólny płynny kurs walut

Po 10 godzinach nieprzerwanych obrad, w nocy z niedzieli na poniedziałek ministrowie finansów EWG wprowadzili wspólny płynny kurs walut 6 krajów. Jednocześnie NRF zapowiedziała trzyprocentową rewaluację marki. Ogłoszono, że poza wspólnym systemem pozostają na razie funt szterling, lir włoski i funt irlandzki.

Decyzja EWG oznacza, że frank francuski, belgijski i luksemburski, marka zachodnionieniecka, korona duńska i holenderski floren utrzymują między sobą sztywne parytety (z nieznacznymi marginesami dopuszczalnych odchyleń kursów), natomiast ich wspólny kurs w stosunku do pozostałych walut wyznaczają prawa podaży i popytu. Banki centralne tych krajów nie są już zobowiązane do interwencyjnego podtrzymywania kursu dolara.

Waluty W Brytanii, Irlandii i Włoch „pływają" nie tylko w stosunku do dolara, ale również w stosunku do siebie i pozostałych partnerów z EWG.

Ta radykalna zmiana na światowym rynku walutowym Zachodu da o sobie znać dopiero 19 bm., tj. z chwilą otwarcia giełd.

Belgijski minister finansów, **Willy de Clercq,** który przewodniczył spotkaniu w Brukseli, stwierdził na konferencji prasowej, że jest zadowolony z wyniku obrad. Oświadczył on, że EWG uratowała zasadnicze elementy swojej jedności i że jest to pierwszy ważny krok w kierunku unii gospodarczo-walutowej, zaplanowanej na lata osiemdziesiąte.

PAP

Spotkanie przodujących rolników Białostocczyzny

W Białymstoku odbyło się wojewódzkie spotkanie przodujących rolników — mistrzów produkcji rolnej, wyłonionych w regionalnym konkursie „Wieś białostocka — gospodarna i kulturalna". Uczestnicy dokonali podsumowania wyników tego konkursu, w którym o miano najlepszych rywalizowało około 10 tys. rolników oraz zbiorowo — przeszło 2 tys. wsi.

W spotkaniu uczestniczył członek Biura Politycznego KC PZPR, wicepremier Józef Tejchma.

PAP

Poprawka do Wielkiej Encyklopedii

OSTATNI LUDWISARZE

Wielka Encyklopedia Powszechna PWN podaje: LUDWISARSTWO — rzemiosło związane z odlewaniem i obróbką przedmiotów z brązu, spiżu, miedzi i mosiądzu (dzwony, lufy armatnie, posągi, drobne przedmioty codziennego użytku, np. odważniki, moździerze, świeczniki). Najstarsze cechy ludwisarzy powstały w zachodniej Europie w XIII wieku, w Polsce w XV wieku... W XIX wieku w związku z rozwojem przemysłu metalurgicznego ludwisarstwo przestało istnieć".

Wielka Encyklopedia się myli. Ludwisarstwo istnieje. Mamy do dziś w Polsce siedem oryginalnych zakładów ludwisarskich. Działają one w Łodzi. Poznaniu, Dąbrowie Górniczej, Wrocławiu, Węgrowie koło Warszawy oraz w Przemyślu i Kuńkowicach w powiecie przemyskim. Z tych 7 — jednak liczy się tylko jeden, starego mistrza Jana Felczyńskiego z Przemyśla. Bo tylko on jeszcze potrafi odlać dzwony godne sławnej pieśni Schillera, dzwony, które przejdą jeszcze do historii...

Mówią stare dokumenty

W wiekach XVI—XVII głównymi ośrodkami ludwisarstwa w Polsce był Kraków, Gdańsk i Toruń. Z dawnych tradycji nie pozostało dziś w tamtych miastach śladu. Tylko „nieznany" Przemyśl oparł się wiekom i technicznej rewolucji, zachowując zapomniany kunszt szlachetnego rzemiosła.

Występowanie tego fachu po raz pierwszy ujawnia się w księgach miejskich Przemyśla w roku 1591.

Jan Felczyński odtworzył swą ludwisarnię w 1948 roku. Sędziwy już dziś mistrz jest kontynuatorem wieloletnich rodzinnych tradycji. Sławnym ludwisarzem był jego pradziad, który założył wielką odlewnię dzwonów w Kałużu w roku 1808, dziad i ojciec. Ludwisarzem został też syn — Adolf, który — jak mówi mistrz Jan — będzie chyba ostatnim ludwisarzem z rodu Felczyńskich, bo wnuk już inny, lżejszy wybrał sobie zawód...

A grały im dzwony...

Dzwony. Opiewane przez poetów, wtopione w każdy pejzaż, bijące na alarm i trwogę, kiedy radość lub smutek, wróg lub żywioły dawały znać o sobie. Biły w chwilach najbardziej uroczystych dla narodu i najtragiczniejszych.

Powstanie dzwonu wywodzi się z zamierzchłych dziejów ludzkości. Jakie były te pierwsze i czemu służyły, bliżej nie wiemy: w pisanych źródłach mówi się już o wykształconych ich formach.

Religia chrześcijańska wprowadziła dzwon jako przedmiot obrzędowy. Według niesprawdzonego podania biskupa Paulina z Noli, po raz pierwszy dzwon miał być zawieszony w kościele w Campanii (Włochy) około 420 roku (stąd pochodzi łacińska nazwa dzwonu „Campana").

Z najstarszych dzwonów w Polsce wymienić należy dzwon kolegiaty w Czersku z roku 1004, w Wysocicach z roku 1025, w Zakroncu z roku 1069, w Czaplach Wielkich z roku 1111, w Toruniu z roku 1500 o wadze około 7000 kg, w Gnieźnie wagi około 6000 kg i największy z polskich dzwonów, słynny krakowski „Zygmunt" wagi około 11 000 kg. Ale największe polskie dzwony to zabawki wobec takich kolosów, jak słynny „Car Kołokoł" w Moskwie, odlany w 1734 roku, wagi około 190 000 kg i średnicy 7 metrów, dzwon z Ohaka w Japonii ważący około 110 000 kg, dzwon w Pekinie z roku 1403, wagi 53 000 kg czy kolosy z katedry w Kolonii, Lizbonie i inne.

Największy na świecie dzwon „Car Kołokoł" nigdy nie wydał głosu. Pękł bowiem już przed jego zawieszeniem i dziś jest tylko, muzealnym arcydziełem sztuki ludwisarskiej tamtych czasów. Nie wszystkie zresztą wspaniałe rozmiarami i sztuką odlewniczą historyczne dzwony, mają piękny „głos".

Dawniej, po prostu odlewano dzwony bez zwracania uwagi na skalę tonacji. Słowem — jaki wyszedł z ulepionej formy, taki i był. Dziś każdy zespół dzwonów musi mieć zgrany harmonicznie trójgłos (w tonacjach mollowych względnie durowych) w kilkunastu kombinacjach gamy. Tę trudność, pokonać może tylko ręka doskonałego ludwisarza.

Jak rodzi się dzwon?

Sposoby odlewania dzwonów prawie nie zmieniły się od stuleci. Najpierw przez kilka miesięcy formuje się model z gliny, następnie — powleka okładziną łojową, nakładaną w kilku warstwach, dokładnie, powoli, aby każda z nich mogła wyschnąć należycie. Szczególnych talentów plastycznych wymaga zdobienie dzwonu, który obok okolicznościowych napisów otrzymuje zazwyczaj własne imię.

Cały model dzwonu składa się z czterech części: rdzenia podstawowego, tzw. dzwonu fałszywego z gliny. płaszcza oraz uchwytów zwanych koroną. Uformowany i obsuszony model dzwonu zakopuje się w ziemi, która musi być wokół mocno ubita, aby gorący (o temperaturze około 1400 stopni C) stop nie wydostał się po za płaszcz.

Po odlaniu dzwon musi pozostać w ziemi przez kilka dni dla całkowitego wystudzenia. Wówczas następuje kolejna faza: rozbiórka, polerowanie i czyszczenie aż do „wysokiego połysku". Praca to żmudna a każdy najmniejszy błąd lub niedokładność może uczynić całą poprzednią pracę — daremną i wszystko trzeba by zacząć od nowa.

Poprawka do błędu WEP

Mistrz Jan Felczyński wykonał w swoim życiu już kilka tysięcy dzwonów. Największy z nich opuścił jego ludwisarnię w 1971 roku a został wykonany dla katedry w Gdańsku. Ważył 6220 kg. Na jego spiżowej ścianie umieszczony został napis: „Gratia Dei — w dowód podzięki za powrót Gdańska do Polski". Nad dzwonem tym pracował ponad 9 miesięcy...

Wykonywał też mistrz Jan dzwony do Australii.

Niecodziennym zamówieniem było odlanie czterech dzwonów dla Warszawskiej Opery, przeznaczonych do „Borysa Godunowa". Nikt w kraju ani za granicą nie chciał przyjąć takiego zlecenia. Kiedy podjął się tego Felczyński, muzykolodzy czekali na wynik z wyraźnym niepokojem, by nie rzec niewiarą. Kiedy przyszło do próby sprawdzenia tonacji — najwięksi znawcy wprost oniemieli: jak to, ten „rzemieślnik", bez żadnych aparatów, przyrządów, naukowych wyliczeń uzyskał to, czego oni — uzbrojeni w komputery wiedzę akademicką itp. nie gwarantowali?

Mistrz Felczyński skwitował całą rzecz — uśmiechem. No cóż, dzieło mistrza chwali... Nie przypadkiem przecież jeszcze 10 lat temu senior Felczyński wśród licznych włoskich konkurentów zdobył dla polskiego rzemiosła złoty medal na targach we Florencji. Zwrócono się także z zapytaniem do mistrza Jana, czy wykonałby dzwon do kaplicy w odbudowanym Zamku Warszawskim odpowiedział krótko: Przecież wiecie, że nie odmówię!

*

Pomylili się autorzy WEP układając hasło o ludwisarstwie. Może powinni byli napisać: „Kto wie, czy ludwisarstwo nie przestanie istnieć z końcem lat osiemdziesiątych bieżącego stulecia?..."

LESŁAW KOLIJEWICZ

Sylwetki sceny i estrady

Chcę śpiewać jak najdłużej

Halina Frąckowiak należy do tych piosenkarek, które nie zadowalają się zdobytą popularnością. Jest niespokojnym duchem, wciąż poszukuje czegoś nowego i jest na dobrej drodze, aby zdobyć wśród śpiewających pań pozycję, jaką zdobył wśród panów Czesław Niemen.

— Idziesz pani dalej, jak mówi piosenka? — zwracamy się do Haliny Frąckowiak.

— Raczej staram się iść dalej. Muszę powiedzieć, że bardzo nie lubię teoretyzować i zawsze podkreślam, że przede wszystkim należy wykazać się muzyką, a inni niech oceniają to, co robię.

— To w wywiadach — a wczoraj po koncercie długo dyskutowaliśmy, jakie ma pani śpiewać piosenki, czy należy ulegać zwolennikom z okresu przeboju „Napisz proszę"...

— „Napisz proszę" śpiewałam cztery lata temu. Jestem starsza i chyba dojrzalsza — dlatego piosenki tego typu wydają mi się dziś banalne i nie chciałabym już do nich wracać. Moje ideały to: Aretha Franklin i Dionne Warwick — co nie znaczy wcale, że staram się je naśladować. Jest to raczej sprawa techniczna śpiewania, sposób stawiania głosu. Chodząc na lekcje śpiewu uczymy się śpiewać „operowo". Wiadomo, że ja głosu tego nie będę używała na estradzie i dlatego muszę się jakoś przed tym bronić sama. Aretha ma wspaniale postawiony głos, bardzo czysto i pięknie i dlatego z niej właśnie staram się brać przykład.

— Czy jest pani zadowolona z pracy w zawodzie piosenkarskim?

— Jest to na pewno bardzo trudny zawód. Dla mnie szczególnie trudny teraz, kiedy zostałam sama, bez zespołu. Jestem jednak szczęśliwa — bo kocham muzykę i to dodaje sił, żeby znosić różne przykre sprawy związane z tym zawodem...

— Jak widzi pani swoją przyszłość?

— To byłoby banalne, gdybym powiedziała, że chcę śpiewać jak najdłużej. W każdym razie chcę mieć zawsze kontakt z muzyką. Trudno jest mi tylko przewidzieć, jak to będzie wyglądało...

— Zajmijmy się więc najbliższą przyszłością!

W najbliższej przyszłości czeka mnie wyjazd do Włoch, gdzie nagram płytę dla RCA Italiana oraz wystąpię w telewizji. Jest to mój drugi wyjazd do Włoch. Podczas pierwszego wystąpiłam w telewizji w programie „Folk Europa". gdzie śpiewałam między innymi „Karolinkę" i „Płonie ognisko w lesie". W marcu nagrywam swą pierwszą samodzielną płytę długogrającą oraz wezmę udział w II Międzynarodowej Wiośnie Estradowej w Poznaniu — na zaproszenie Estrady Poznańskiej — organizatora ekipy polskiej.

HALINA FRĄCKOWIAK: „...Jestem szczęśliwa — bo kocham muzykę..."

Fot. — „Głos"

— Będzie pani miała okazję wystąpić w rodzinnym mieście, o którym nieco już chyba pani zapomniała?

— Nie, nie zapomniałam, ale rzeczywiście jestem tutaj bardzo rzadko. Wyszłam za mąż, mieszkam stale w Warszawie, ale w dalszym ciągu czuję się poznanianką!

Rozmawiał:
ANDRZEJ KOSMALA

sport • sport • sport

Wystartowali!

Kibice, działacze, trenerzy a chyba również piłkarze, odetchnęli z ulgą. Zakończył się okres przygotowań i ekstraklasa piłkarska rozpoczęła drugą rundę rozgrywek mistrzowskich sezonu 1972/73. Przerwa pomiędzy rundami była tym razem denerwująca, gdyż układ tabeli po pierwszej części sezonu niczego nie rozstrzygał. Kandydatów do tytułu mistrzowskiego i do spadku było wielu i nic dziwnego, że dla sporej gromadki drużyn druga runda stała pod znakiem hamletowskiego „być albo nie być". Dodajmy do tego kłopoty z przygotowaniami, gdyż w zalewanym deszczem kraju trudno było znaleźć kawałek suchego miejsca do treningu. Część drużyn wybrała się na południe Europy, ale i tam warunki były nieszczególne. Fachowcy poważnie obawiali się o formę drużyn ligowych, zwłaszcza, że w niedalekiej perspektywie czekają naszą reprezentację ciężkie mecze z Walią i Anglią w ramach eliminacji do finału mistrzostw świata, które w 1974 roku odbędą się w NRF.

Jak wynika z naszych bezpośrednich obserwacji i doniesień prasowych, poziom jaki zademonstrowała większość kandydatów do reprezentacji daleki jest od ideału. Kibiców piłki nożnej w Wielkopolsce zadowoleniem może napawać fakt, iż w gronie ewentualnych reprezentantów, którzy nie zawiedli oczekiwań, znaleźli się dwaj przedstawiciele Lecha: Jakóbczak i Wojciechowski. Zwłaszcza ten pierwszy zaprezentował się na Stadionie Wojska Polskiego z jak najlepszej strony i był co najmniej o klasę lepszy od zdobywcy miana piłkarza nr 1 w 1972 roku — Kazimierza Deyny. Na najwyższe słowa uznania zasłużył również bramkarz Lecha — Andrzej Fischer. W momencie, w którym trener Górski ma kłopoty — po wycofaniu się z reprezentacji Huberta Kostki — z obsadzeniem pozycji bramkarza, powinien naszym zdaniem zwrócić uwagę na poznaniaka.

Oceniając z perspektywy kilkudziesięciu godzin występ Lecha w Warszawie, musimy z zadowoleniem stwierdzić, że nasze obawy o linie defensywne kolejarzy okazały się bezpodstawne. Obrońcy Lecha mieli co prawda w początkowym okresie meczu, kilka niezbyt udanych interwencji, co w efekcie mogło kosztować utratę bramki, ale w następnych minutach spisywali się już bez zarzutu. Na plus trzeba również zapisać piłkarzom Lecha doskonałe przygotowanie kondycyjne. Pod tym względem byli oni zdecydowanie lepsi od legionistów i gdyby w końcowych fragmentach spotkania decydowali się na częstsze atakowanie bramki przeciwnika, kto wie czy nie wywieźliby z Warszawy dwóch punktów.

Oglądając mecz Legia — Lech jeszcze raz mogliśmy się przekonać, że piłkarze Lecha mają najlepszych aktualnie kibiców w kraju. Ponad 7-tysięczna grupa entuzjastów piłki nożnej z Wielkopolski, która przybyła do stolicy, wygrała zdecydowanie „pojedynek" z kibicami warszawskimi, dopingując nieustannie swoich pupilów.

Większość spotkań ekstraklasy piłkarskiej rozegranych w niedzielę, zakończyła się rezultatem 1:0 lub 0:0. Tylko napastnicy Stali Mielec potrafili trzy razy umieścić piłkę w siatce przeciwnika a ponieważ działo się to na obcym terenie — w Szczecinie, już ten fakt pozwala przypuszczać, że mielczanie będą jednym z najpoważniejszych kandydatów do tytułu mistrza Polski. Jak dalej potoczą się ich losy, a także innych zespołów — o tym przekonamy się za tydzień.

MACIEJ STABROWSKI

Kadra piłkarzy na mecz z Csepelem

Wydział Szkolenia PZPN ustalił w poniedziałek skład kadry polskich piłkarzy na czekający ich w środę w Warszawie towarzyski mecz z Csepelem Budapeszt.

W kadrze znaleźli się: **bramkarze: Marian Szeja** (Zagłębie Wałbrzych) i **Jan Tomaszewski** (ŁKS Łódź), **obrońcy: Zygmunt Anczok** i **Jerzy Gorgoń** (Górnik Zabrze), **Adam Musiał** (Wisła Kraków), **Henryk Wieczorek** (ROW Rybnik), **Zbigniew Gut** (Odra Opole), **rozgrywający i napastnicy: Lesław Ćmikiewicz** i **Kazimierz Deyna** (Legia Warszawa), **Henryk Kasperczak** (Stal Mielec), **Zygmunt Maszczyk** (Ruch Chorzów), **Jerzy Kraska** (Gwardia Warszawa), **Włodzimierz Lubański** (Górnik Zabrze), **Robert Gadocha** (Legia Warszawa), **Włodzimierz Wojciechowski** (Lech Poznań).

Nikłe zwycięstwo polskich hokeistów

W międzypaństwowym spotkaniu hokeja na lodzie Polska pokonała w poniedziałek w Nowym Targu Jugosławię 2:1 (1:0, 1:0, 0:1), Bramki dla Polski zdobyli: Batkiewicz w 15 min. i Kacik w 37 min.

Srogi zawód spotkał kilkutysięczną widownię — kibiców dobrze znających się na hokeju. Reprezentacja Polski przez pełne 60 min. nadawała ton grze i dyktowała przebieg wydarzeń na lodowisku, a mimo to odniosła tylko jednobramkowe zwycięstwo. Nasi hokeiści kompletnie zawodzili pod bramką przeciwnika, pudłując z najdoskonalszych nawet sytuacji. (o-b)

...i remis ze Szwajcarami

W towarzyskim, międzynarodowym meczu hokeja na lodzie, rozegranym na lodowisku w Janowie, kadra młodzieżowa Polski zremisowała z reprezentacją Szwajcarii 4:4 (1:1, 1:1, 2:2).

Bramki strzelili dla kadry: Graca — 2, Włodarczyk i Kaczmarek, dla Szwajcarów: Pargoci, Wiliman, Szprecher, Meninger.

Bardzo wyrównany i słaby mecz. We wszystkich trzech tercjach zarówno po jednej i drugiej stronie było bardzo mało przemyślanych, płynnych akcji. (o-b)

W naszym obiektywie

Fot. — K. Przychodzki

13:13 to wynik meczu rugby Polonia — Budowlani, który zainaugurował drugą rundę rozgrywek I ligi. Na zdjęciu: zawodnicy obu drużyn w walce o piłkę.

Słaby poziom na Bokserskich Mistrzostwach Polski

W przedpołudniowej serii spotkań indywidualnych Bokserskich Mistrzostw Polski bardzo interesującą walkę stoczyli w wadze piórkowej reprezentant Polski Zbyszewski z Poznania i Grudziński z Lublina. Trzy rundy trwała wymiana silnych ciosów, przy czym drugą rundę wyraźnie wygrał Grudziński. Sędziowie przyznali zwycięstwo Zbyszewskiemu 3:2.

W wadze koguciej: Samuś (Kraków) wygrał z Langnerem (Poznań) przez dyskwalifikację w drugim starciu. W wadze półciężkiej: Wajgelt (Poznań) pokonał Wołkiewicza (Lublin).

Po dwóch dniach bokserskich mistrzostw i rozegraniu 49 walk trzeba ze smutkiem stwierdzić, że poziom tegorocznych mistrzostw jest wyjątkowo słaby. Wprawdzie we wszystkich tego rodzaju turniejach walki eliminacyjne stoją zawsze na słabym poziomie, ale w tym roku nie można w ciągu dwóch dni znaleźć ani jednego młodego zawodnika, którego można by było zakwalifikować do grupy utalentowanych.

Na palcach jednej ręki można policzyć zawodników o lepszym wyszkoleniu technicznym. Większość hołdowała bijatyce, a liczne kontuzje łuków brwiowych były dowodem słabego wyszkolenia. Nadal zwyciężają zawodnicy rutynowani i to bez większego wysiłku. (ob)

dalekopisem

JUNIORZY „PODHALA" MISTRZAMI POLSKI

Młodzi hokeiści Podhala powiększyli swoją kolekcję mistrzowskich tytułów. W zakończonym w poniedziałek finałowym turnieju mistrzostw Polski juniorzy „Podhala" odnieśli 3 zdecydowane zwycięstwa. Tytuł wicemistrzowski niespodziewanie zdobyli juniorzy KTH (Krynica).

REKORDZIŚCI NA STARCIE W ZAKOPANEM

15 bm. nastąpi w Zakopanem uroczyste otwarcie międzynarodowych zawodów narciarskich o Memoriał Bronisława Czecha i Heleny Marusarzówny. Największe zainteresowanie wzbudza zapowiedziany start w Zakopanem rekordzisty świata w lotach narciarskich Heinza Wosipiwo (NRD) oraz jego rodaka Hansa-Georga Aschenbacha — aktualnego mistrza świata w tych lotach.

NIELABA TRIUMFUJE W BELGII

W Belgii odbył się międzynarodowy szermierczy turniej szpadowy, w którym pierwsze miejsce zajął Henryk Nielaba. W 8-osobowym finale Nielaba wygrał 6 walk, wyprzedzając Wessely'ego (Austria), który odnsiół 5 zwycięstw.

K. PYTEL PRZEGRAŁ Z ARCYMISTRZEM

W trzeciej rundzie międzynarodowego turnieju szachowego mężczyzn w Bukareszcie, mistrz Polski Krzysztof Pytel przegrał z radzieckim arcymistrzem Tajmanowem. W tabeli prowadzi Rumun Gizdavu oraz Knaak (NRD) obaj po 2,5 pkt. (ob)

TABELE

PIŁKA NOŻNA

I LIGA

Legia — Lech 0:0
Górnik Zabrze — Górnik ROW 1:0
ŁKS — Gwardia 1:0
Odra — Ruch 1:0
Pogoń — Stal Mielec 1:3
Polonia — Zagłębie Sosnowiec 2:1
Zagłębie Wałbrzych — Wisła 0:1

1. Górnik Zabrze	14	20	16—5
2. Stal Mielec	14	18	25—14
3. Ruch	14	18	17—19
4. Wisła	14	17	20—14
5. ŁKS	14	17	17—13
6. Gwardia	14	16	17—12
7. ROW	14	13	11—14
8. Legia	14	13	12—11
9. Lech	14	13	8—15
10. Zagłębie Sosn.	14	12	14—16
11. Polonia	14	11	12—23
12. Zagłębie Wałb.	14	10	14—21
13. Odra	14	10	10—19
14. Pogoń	14	8	11—19
5. Anilana	28	32	459—419
6. Wybrzeże	28	28	471—493
7. Pogoń Zabrze	28	24	457—470
8. Sparta	28	17	491—614
9. Gwardia	28	14	493—625
10. Pogoń Szczecin	28	10	423—536

PIŁKA RĘCZNA

I LIGA MĘŻCZYZN

Grunwald — Sparta 34:20 i 29:19
Spójnia — Stal 20:14 i 22:18
Śląsk — Gwardia 29:11 i 27:22
Pogoń Zabrze — Pogoń Szczecin 16:10 i 11:10
Anilana — Wybrzeże 16:12 i 13:11

1. Śląsk	28	47	579—439
2. Spójnia	28	42	447—415
3. Grunwald	28	34	550—469
4. Stal	28	32	517—489

KOSZYKÓWKA

I LIGA MĘŻCZYZN

Wisła — Lech 71:70 i 86:72
Wybrzeże — Śląsk 84:74 i 77:60
Resovia — Lublinianka 72:52 i 70:60
Pogoń — Polonia 75:72 i 71:80
AZS — Górnik 92:71 i 91:97

1. Wybrzeże	32	56	2570—2336
2. Resovia	32	54	2573—2345
3. Wisła	32	52	2397—2213
4. Śląsk	32	52	2357—2161
5. Lech	32	51	2599—2481
6. Lublinianka	32	50	2217—2227
7. Polonia	32	47	2338—2310
8. Pogoń	32	43	2338—2655
9. Górnik	32	39	2402—2545
10. AZS W-wa	32	36	2330—2664

I LIGA KOBIET

AZS Poznań — Olimpia 62:63 i 73:65
Lech — ŁKS 61:70 i 63:66
Wisła — AZS W-wa 72:56 i 74:57
Polonia — Spójnia 101:56 i 63:62

1. Wisła	26	48	1812—1494
2. ŁKS	26	48	1820—1513
3. Lech	26	40	1710—1657
4. AZS Poznań	26	39	1605—1695
5. Olimnia	26	37	1651—1769
6. AZS Warszawa	26	36	1674—1613
7. Polonia	26	36	1624—1679
8. Spójnia	26	28	1530—1892

U poznańskich Kujawiaków

W miarę jak zbliżam się do celu mojej podróży — Izbicy Kujawskiej, położonej na północno-wschodnim krańcu województwa poznańskiego — coraz częściej mijają mnie chłopskie furmanki, czasem kobieta na rowerze z przytroczonym do niego ogromnym koszem. W obrębie zwartej zabudowy nabieram przekonania, że to chyba dzień targowy, albo spęd, bo przed niezbyt okazałymi budynkami GS-u stoi rząd furmanek. Spotykam je później także w rynku. Konie przykryte workami lub derkami stoją senne. Mężczyźni poszli prawdopodobnie kończyć swoje interesy w gospodzie, kobiety można spotkać nieopodal, w Wiejskim Domu Towarowym.

Nie takim chciałam je widzieć

Nowokreowane miasto nie przedstawia mi się zbyt ponętnie. Kilka na zielono pomalowanych domów kontrastuje z szarzyzną dnia. Z przepływających po niebie czarnych chmur, co chwilę spada deszcz. Tworzą się kałuże, które koła furmanek zamieniają w błotnistą maź. To przedwiośnie pośród kalendarzowej zimy skłoniło kogoś do obcinania gałęzi na drzewach; pod nimi na chodnikach leży trochę gałązek. Zabieg to niewątpliwie konieczny, który da efekty na wiosnę, ale teraz dopełnia on obraz jakiegoś bałaganu. Źle trafiłam w ten deszczowy, targowy dzień i nie taką chciałam zobaczyć tę miejscowość, która od nowego roku szczyci się statusem miasta.

Pierwszy napotkany przechodzień wskazuje mi drogę do Urzędu Miasta i Gminy. To koło internatu. Naczelnik wyjechał właśnie do Koła, a sekretarz też spieszy na jakieś zebranie.

— Gdybym bardzo był potrzebny — to zostanę — mówi trochę niepewnie. Ja jednak pomna usłyszanych przed godziną dobrych rad przewodniczącego Prezydium PRN — Janusza Sakwy, pytam o pierwszego sekretarza Komitetu Gminnego PZPR — Henryka Frontczaka.

— Szczegółów o tym mieście dowie się pani przede wszystkim od niego — informował mnie przewodniczący. — Związany jest z Izbicą od lat. I pracą zawodową i społeczną i rodzinnie. Frontczak to żywa kronika.

Miasto po raz wtóry

Idę zatem do GS-u, gdzie „żywa kronika miasta" pełni zawodowo funkcję wiceprezesa. Sympatyczny, uśmiechnięty człowiek gotów jest mi służyć informacjami i być przewodnikiem. Imponuje wiadomościami o Izbicy, o jej możliwościach i planach. Podniesienie osiedla do rangi miasta na pewno wprowadzi zmiany w życie mieszkańców. Wiążą z tym duże nadzieje.

Izbica była już kiedyś miastem. Odebrano jej prawa komunalne po Powstaniu Styczniowym 1863 roku za udział w nim mieszkańców. O dawnej miejskości świadczy zwarta zabudowa, rynek, ulice. Pozostały też tradycje jak np. jarmarki, odbywające się w czwartki po dziesiątym każdego miesiąca i cotygodniowe targi. Chociaż Izbica nie miała praw miejskich ludzie z okolicy zawsze mówili, że jadą do miasta.

— Teraz spełniamy wszelkie warunki, aby być miastem: mamy 2800 mieszkańców, szkołę, liceum ogólnokształcące, pocztę, GS, mleczarnię, lecznicę weterynaryjną. Od grudnia są także wodociągi. Brakuje przede wszystkim jakiegokolwiek przemysłu. No, może nie jakiegokolwiek. Głównie chodzi o to, żeby zatrudnić kobiety, bo mężczyźni jakoś sobie radzą. Codziennie 8 autobusów zabiera ich stąd do pracy. Do Włocławka, do Koła... Bo nasza Izbica leży niemal w połowie drogi między tymi miastami. Ale zakład pracy będzie...

100 WIELKO POLSKA KRAINA MIAST

Miliony na inwestycje

— Ten zakład to „Roxana. Szyć się tam będzie spodnie, odzież szkolną i inne rzeczy z tkanin dzianych. Zatrudni 150 kobiet na etatach i 50 jako chałupniczki. Inwestycja ta będzie kosztować około 10 milionów złotych. Za 15 milionów Izbica otrzyma nową szkołę: 12 klas, 4 pracownie i sala gimnastyczna. W tym roku rozpocznie się jej budowę. Teraz społeczeństwo angażuje swoje siły przy budowie domu socjalno-kulturalnego. Takiego jak ma Babiak. Będzie tam sala widowiskowa, przedszkole, apteka. Ośrodek zdrowia już mamy. Według kosztorysu obiekt ma kosztować ponad 4 miliony złotych, ale wiele prac wykona społeczeństwo. Zresztą patronuje tej budowie społeczny komitet.

Mój rozmówca kończy relację o ludziach, o kłopotach mieszkaniowych, o potrzebie rozbudowy GS-u, o wieloletnim niedoinwestowaniu osiedla, co odbiło się na jego wyglądzie. Musi jechać w teren. Czekają na niego.

Idę sama w miasto. Trzeba zobaczyć to, co się już buduje. Dom socjalno-kulturalny powstaje gdzieś na przedmieściu, w parku.

Za płotem, wśród drzew ma jaczą fundamenty jakiejś budowli. U wejścia dwóch mężczyzn.

— Panowie może z komitetu budowy?

Nie, ale wiedzą o budowie wszystko. Starszy — Michał Tomaszewski jest kierownikiem Zakładu Gospodarki Komunalnej, młodszy — Włodzimierz Biernacki, instruktorem do spraw budownictwa. Wkrótce wiem już gdzie co się będzie znajdować, jakie są kłopoty z budową, że jak jedne materiały są, to innych brakuje. Dalszą rozmowę kontynuujemy już w budynku dawnej rady osiedlowej. Pojawia się także członek społecznego komitetu budowy domu i rady — Józef Gajzlerski, przyłącza się do wspólnej dyskusji kierowniczka miejscowego USC — Stefania Wrońska.

Już się zmienia

— Tyle lat ludzie czekali, żeby Izbica stała się miastem, a teraz zmieniać się tu będzie z każdym rokiem. Wodociąg już mamy. Sam minister Kusiak przyjechał w grudniu zeszłego roku na jego otwarcie. A jak ludzie teraz więcej się w wodzie chlapią okazuje się, że konieczna i kanalizacja. Bo gdzie tę brudną wodę wylewać? Na ulicę...? Chyba w tym roku rozpoczniemy prace przy kanalizowaniu Izbicy. Plany już są.

— A potem, jak się skończą „wykopki" przy zakładaniu rur, położymy na ulicach dywanik smołowy, uporządkujemy zieleńce, ludzie odmalują domy.

— Ba, odmalują, ale to za mało. Domy wymagają kapitalnych remontów. W 60 budynkach państwowych mieszka 150 lokatorów. Nie ma ich gdzie wykwaterować na czas remontu. Przydałby się jakiś budynek awaryjny.

— Za parę lat będziemy mieć osiedle domków jednorodzinnych. Wydzielono teren pod prawie 50 działek. W ogóle to ludzie bardzo chcą się budować, tylko na razie jeszcze za biedni. Ale pracowici.

„Na Kujawach powiadają,
że tam wielki posag dają,
Cztery myszy, cztery koty
i dwie rączki do roboty..."

Prawda, toć to Kujawy, nie Wielkopolska, chociaż należą do Poznańskiego.

— I w ciągu wieku ta ziemia wciąż zmieniała swoją przynależność, bo należała już do Łódzkiego, do Guberni Kaliskiej i teraz do Poznańskiego. Jesteśmy Kujawiakami z Poznańskiego.

Jest w tych ludziach tyle zapału, tyle troski o swoje nowe miasto, tyle trzeźwej oceny spraw dzisiejszych i jutrzejszych, że zaczynam inaczej widzieć Izbicę. Bez deszczu, wymalowaną, zazielenioną, czystą.

ZOFIA DOHNKE

Przed Wojewódzką Konferencją PZPR

W wiejskim kolektywie

W Mierzewie (pow. Gniezno) widać wszędzie zamiłowanie do porządku. Po prawej stronie drogi, przygotowywanej do naprawy, rząd zadbanych domków. Zagrody niemal identyczne: domki pod dachówką, w podwórzu pomieszczenia gospodarskie. W ogródkach pobielone wapnem drzewka owocowe lada dzień rozwiną pędy.

Zygmunt Giszczyński — delegat na Wojewódzką Konferencję PZPR mieszka w jednej z takich 15 zagród. Podobnie jak u sąsiadów, ład u niego i porządek w obejściu. Podwórko wyłożone płytkami. W domu czysto, widać rękę starannej gospodyni.

— Ładnie mieszkacie. W jaki sposób dorobiliście się w waszej spółdzielni tak pięknych zagród? — pytam Z. Giszczyńskiego, który akurat w przerwie obiadowej znajduje się w domu.

— To nasz wspólny dorobek. Zdołaliśmy się dosyć szybko i tanio pobudować dzięki spółdzielni, która powstała w 1951 roku. Dostaliśmy pożyczki, (w większości już pospłacane), materiały budowlane, pomoc fachową. W ten sposób powstało 15 zagród. Następne dwie będą budowane jeszcze w tym roku, a w przyszłym — sześć. Tylko teraz koszt jest wyższy, ale my budujemy sposobem gospodarczym, to i tak taniej nam wyjdzie, niż by stawiała te zagrody jakaś firma budowlana. Zimą zwozimy materiały. Każde młode małżeństwo ma szanse otrzymania własnego domu.

Bez pomocy spółdzielni nie mielibyśmy tak wygodnych zagród, w których możemy prowadzić również hodowlę. W II typie spółdzielni, jak nasza, jest to dopuszczalne. Każdy ze spółdzielców ze swej hodowli przyzagrodowej odstawia rocznie po kilkanaście tuczników. Prosięta, warchlaki i cielęta odjadzemy do naszej zespołowej hodowli. To się opłaca i członkom i spółdzielni. Rzecz cała polega na tym, aby kojarzyć interes osobisty z dobrem kolektywu, a nam to chyba się udaje.

Zygmuntowi Giszczyńskiemu przypada tu podwójna rola. Jako brygadzista polowy musi dbać o produkcję roślinną, o staranną uprawę pól i sprawny zbiór plonów. Martwi się zawczasu o przyszłe żniwa. Spółdzielnia ma wprawdzie dwie wysłużone Vistule, ale przydałby się bardziej wydajny Bizon, bowiem zboża dają średnio powyżej 30 kwintali z hektara. Z drugiej strony jako doświadczony działacz polityczny — szóstą kadencję pełni obowiązki I sekretarza POP w Mierzewie — rozumie, że wszystkich życzeń nie uda się od razu zaspokoić.

— Trzeba o tym mówić nie tylko w gronie towarzyszy partyjnych, a takich jest w spółdzielni 22, lecz także z ogółem członków. Przecież to oni wszyscy — kolektyw złożony z 36 rodzin (81 osób) decyduje swą pracą o przyszłości zespołowej gospodarki, o jej przewadze nad okolicznym rolnictwem indywidualnym.

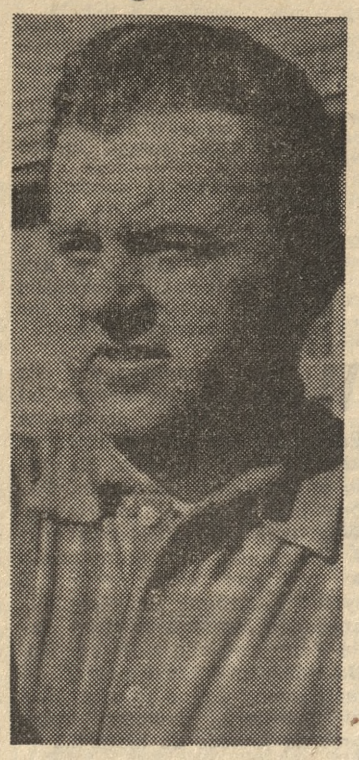

Mamy w okolicy kilku dobrych gospodarzy indywidualnych, przeważnie z większym areałem ziemi — kontynuuje mój rozmówca — lecz pozostali często podupadają. Staramy się im przychodzić z pomocą, wypożyczając sprzęt do pracy. Większe możliwości rozwoju gospodarki mamy jednak w spółdzielni.

Czy mogą myśleć inaczej? W ciągu 22 lat istnienia spółdzielni dorobili się ładnego majątku zespołowego. Wart jest 13 milionów złotych. Odbudowali cały ośrodek: oborę, chlewnię, stodoły, szopę na narzędzia rolnicze, garaże. Hodują wspólnie, oprócz działek przyzagrodowych, 90 krów, 118 sztuk młodego bydła. W zespołowej chlewni jest 300 świń, a na działkach — 400. Po adaptacji starego budynku chlewnia zespołowa powiększy się jeszcze w tym roku o 400 świń. Spółdzielców stać nie tylko na wysokie dniówki (110 złotych), lecz także i na pozostawienie miliona złotych w rezerwie rocznej.

Zygmunt Giszczyński, jadąc na Wojewódzką Konferencję PZPR, chciałby mówić o sprawach najbliższych sercu: o swojej spółdzielni, o tym jak można w niej stworzyć dobre warunki egzystencji, kształcić dzieci. Powie też zapewne o doprowadzanej w tym roku wodzie bieżącej do zagród członków, o podjętym czynie społecznym założenia przy naprawianej drodze chodników, o remoncie starego pałacu, w którym pomieści się gabinet lekarski, świetlica, biuro spółdzielni. Poczynania to gospodarskie, na miarę mierzewskiego kolektywu.

MARIA POLCYNOWA

Na budowie kombinatu w Policach

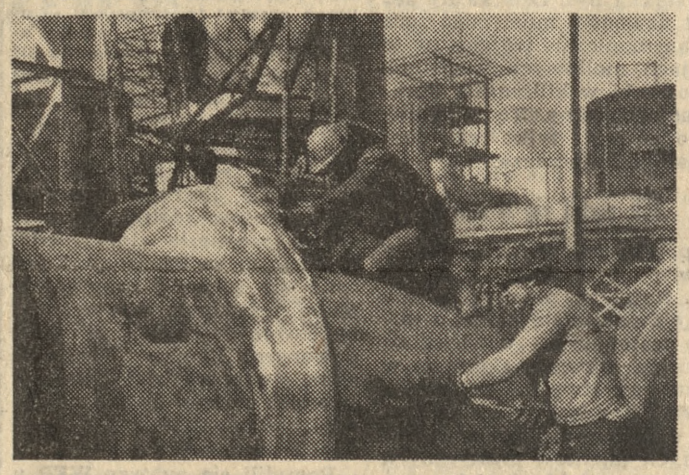

Pod koniec tego roku przewidziane jest zakończenie trzeciego etapu budowy Zakładów Chemicznych „Police" (woj. szczecińskie). Polskie rolnictwo otrzyma wówczas nowy typ nawozów sztucznych tzw. trójskładnikowych. Trwające obecnie prace montażowe znacznie wyprzedzają założone terminy i wszystko wskazuje na to, że zakończenie budowy III wytwórni kwasu siarkowego i innych obiektów nastąpi wcześniej niż przewidziano.

Na zdjęciu: Ryszard Krawiec i Zbigniew Sworobowicz z „Mostostalu" pracują przy scalaniu tzw. kompresatów do wytwórni kwasu siarkowego.

CAF — fot. Undro

Brud w pociągach nieodłącznym towarzyszem podróży?

Wybierając się w podróż pociągami PKP, należy ubrać się w stare odzienie, najlepiej w ciemnym kolorze, a na walizki — jeśli są jeszcze porządne — założyć pokrowce. Tę radę polecamy — pisze „Express Wieczorny" z marca br. — pasażerom z czystym sumieniem, bowiem w pociągach i na dworcach PKP brud będzie ich najwierniejszym towarzyszem podróży.

Kto nie wierzy, niech np. spróbuje w jasnym okryciu przecisnąć się przez zatłoczony korytarz pierwszego lepszego pociągu, choćby ekspresowego. Ocierając się o ściany, będzie miał czarne na białym wypisany na grzbiecie raport o stanie czystości na PKP.

Nie lepiej jest w przedziałach. Kurz i brud (jeśli nie starli go pasażerowie własnym odzieniem) panoszy się w każdym zakątku. Na siedzeniach — w kątach pod ścianami, na półkach i wszelkich załamaniach wyposażenia wagonu. Popielniczki i śmietniczki z reguły niedoczyszczone i często zapchane. Nawet w pierwszej klasie i to w pociągu ekspresowym oglądaliśmy niedawno wygniecione i brudne pokrowce nakładane na górną część oparć.

Poplamione obicia kanap dowodzą wprawdzie także niechlujstwa niektórych pasażerów, ale dlaczego nie są w porę wymieniane? A przy tym stosowane przez PKP materiały obiciowe są łatwo brudzące, niepraktyczne — dziś chemia i włókiennictwo znalazłyby na pewno nowe, praktyczne tkaniny, gdyby ktoś o tym pomyślał.

Wsiadając do pociągu należy zaopatrzyć się w robocze rękawice ochronne, lub unikać dotknięcia poręczy, które brudzą. W przeciwnym przypadku trzeba natychmiast udać się do toalety, czego lepiej uniknąć.

Ubikacje w wagonach PKP nie odróżniają się na ogół od prowincjonalnych wychodków w najgorszym stylu. Zabrudzone miski klozetowe z uszkodzonymi, czy nieczynnymi w zimie urządzeniami spływowymi. Brudne konwie, z których — w biegu pociągu — woda chlusta na obrosła zaskorupiałym brudem posadzkę. Pootwierane szafki (także i w korytarzach) kłapiące drzwiczkami w takt stukotu kół. Rozsypane papierowe ręczniki, chociaż tych częściej brak. Ostatnio również w toaletach wagonów „Warsu" jest brudno.

Na korytarzach wagonów klasy I już niemal z reguły, a w przedziałach — bardzo często — brak dywaników, a jeśli są to bardzo wybrudzone. Często w oknach wagonów wiszą brudne ścierki, które trudno nazwać zasłonkami, zresztą zazwyczaj też niekompletne (widzieliśmy związane trokiem oddartym z zasłonki drzwi do harmonijki).

Beztroska i brak nadzoru

Oddzielny rozdział, to braki w technicznym wyposażeniu wagonów i uszkodzenia. Bardzo często w najnowszych pulmanach dalekobieżnych można oglądać telepiące się skrzydła drzwi krańcowych (do harmonijek), które wypadły z prowadnic. Jechaliśmy wagonem pociągu pospiesznego do Olsztyna, w którym uszkodzony zamek w ogóle uniemożliwiał zamknięcie drzwi, co już zagrażało bezpieczeństwu podróżnych. Nawet w najnowszych wagonach spotyka się niedokręcone uchwyty czy śruby, zdekompletowane lampki, zdemontowane typowe mydelniczki, zamienione na ordynarne rezerwuarki z płynnym szarym mydłem. Nowy wagon osobowy klasy II kosztuje ponad dwa i pół miliona zł, a klasy I odpowiednio drożej. Zdumiewający jest brak troski PKP o ten nowy tabor.

Władze kolejowe z reguły obwiniają pasażerów o niszczenie taboru. Jest to prawda tylko częściowa. Kiedy bowiem taki pasażer — chuligan ma możność dewastować wagony — w biegu pociągu, na oczach innych podróżnych? Wagony dewastowane są z reguły na bocznicach i torach postojowych, gdzie często służą rozmaitym mętom za przygodne hotele, żeby nie powiedzieć dosadniej. Tam się urządza bibki, popija, rżnie nie tylko w karty ale i siedzenia — z fantazji (alkoholowej) dewastuje wagony. I znowu kto winien? Brak dostatecznego dozoru i troski PKP o swój majątek.

Dosyć biadolenia

Może nam ktoś zarzucić, że potępiamy w czambuł służbę wagonową na całej sieci PKP, że nie wszędzie jest jednakowo źle. Prawda — np. w okręgu poznańskim czy wrocławskim — stwierdziliśmy — jest trochę lepiej. Ale ogólny poziom troski o czystość i stan techniczny taboru jest niski, niedostateczny.

Nie ma np. powodu, aby w zimie tabor na postoju nie był ogrzewany. W gruncie rzeczy wyposażenie stacji i torów postojowych w odpowiednie urządzenia leży w granicach możliwości PKP. A zatem można doprowadzić do tego, aby w wagonach również w zimie była bieżąca woda bez obawy, że lód rozsadzi rury. Niestety, służba wagonowa — idąc po najmniejszej linii oporu — po prostu przed zimą opróżnia baki z wody. A bez bieżącej wody trudno utrzymać czystość w toaletach.

Na konferencjach w Ministerstwie Komunikacji, w rozmowach z dyr. Centralnego Zarządu Wagonów inż. Marianem Gniwkiem, ciągle słyszymy, że spółdzielnie od czyszczenia wagonów nie wywiązują się należycie ze swych obowiązków, że brak nowoczesnego, sprawnego sprzętu, że nie ma chętnych do tej pracy. Wszystko to prawda. Ale z drugiej strony trudno pogodzić się z myślą, że wielkie przedsiębiorstwo PKP nie może dać sobie rady z brudem w wagonach, co w skali zadań tego przedsiębiorstwa — giganta jest sprawą błahą. A może właśnie dlatego, że jest błahą, to się ją lekceważy?

Uważamy, że sprawa podniesienia poziomu czystości i stanu higienicznego obiektów PKP — zgodnie z ostatnim pismem okólnym Premiera — winna znaleźć się w sferze uwagi władz PKP, a może nawet na porządku dziennym kolegium Ministerstwa Komunikacji.

ANDRZEJ KOŹMIŃSKI

Tyle przedruku z „Expressu Wieczornego". Choć jego autor czyni m. in. ukłon w stronę Poznańskiego, pisząc, że na naszym terenie sytuacja jest nieco lepsza, my podpisujemy się pod argumentami i postulatami, wytłuszczonymi w artykule warszawskiego dziennika. Faktem bowiem jest, że również w obrębie poznańskiej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych pociągi nie jeżdżą wiele estetyczniejsze aniżeli w innych rejonach kraju. Sami często podróżujemy w rozmaitych kierunkach, latem i zimą, właśnie pociągami zestawianymi bądź tylko porządkowanymi w Poznaniu. I — niestety — zbyt często trafiamy na sytuacje i fakty opisane w artykule A. Koźmińskiego. (ec)

PeKaO

OKAZJA DLA MELOMANÓW!

CO MIESIĄC NOWA KASETA

z nagraniami znanych przebojów z TOP TWENTY.

BANK PKO proponuje

zagraniczne kasety z taśmą C-60 w wersji stereo — możliwość odbioru w wersji mono. Sprzedaż za waluty wymienialne i bony towarowe PeKaO.

Zainteresowanych zapraszamy do

Ekspozytury Banku PKO w Poznaniu, ul. Świerczewskiego nr 12

278-K2

UWAGA!

W SKLEPACH I DOMACH HANDLOWYCH

JUŻ WIOSNA!

ZAPRASZAMY DO BOGATO ZAOPATRZONYCH

w konfekcję, dziewiarstwo, tekstylia i galanterię sklepów WPTO, „Społem" - PSS i WSS, PZGS, MHD i PDT — na terenie m. Poznania i województwa.

POLECAMY DLA PAŃ, PANÓW i MŁODZIEŻY

garnitury, garsonki, płaszcze, prochowce, kamizelki, bluzki, sweterki, koszule, szaliki, apaszki, tkaniny sukienkowe, ubraniowe, płaszczowe itp.

POMYŚLNYCH I UDANYCH ZAKUPÓW ŻYCZY

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Tekstylno - Odzieżowe w Poznaniu

2487-K1

Wielobranżowa Usługowa Spółdzielnia Pracy „CZYSTOŚĆ"
ul. Mickiewicza 36

zawiadamia, że z dniem 12. III. 1973 r. zostały zmienione dotychczasowe numery centrali telefonicznej z nr 478-00 i 436-85

na nr 456-13

2607-K1

OŚRODEK WALKI z GRUŹLICĄ dla m. Poznania

uprzejmie informuje, że **z dniem 14 marca 1973 roku**

NASTĄPI ZMIANA

numeru wywoławczego centrali na nr:

404-91

39358g

Bezpyłowe cyklinowanie parkietów, podłóg, lakierowanie. Tel. 67-11-24. 38974g

Cyklinowanie i lakierowanie parkietów

oraz malowanych farbą podłóg — również **dla zakładów pracy**, wykonuje koncesjonowany zakład usługowy

W. Misiurewicz

telefon 67-11-24.

39146g

Praca ● Nauka

Potrzebny stolarz oraz na pół etatu. Warunki dobre. Oferty — „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 39214g.

Potrzebny pracownik fizyczny do produkcji materiałów budowlanych. — Zgłoszenia: ul. Leonarda 11. 38507g

Udzielam tanio korepetycji z matematyki. Poplińskich 6 m. 1, tel. 310-96. 39603g

Tańców towarzyskich — wyucza Adela Szczurków na Poznań, al. Marcinkowskiego 2a, parter. 38020g

Kupno ● Sprzedaż

Kupię „Komara" Dąbrowskiego 35 m. 31. 38067g

Przyczepę turystyczną — camping Romii 23, sprzedam. Dzwonić w dniach 16, 17 marca, telefon 431-27 39368g

Druty do kopaczki ziemniaków, typu radzieckiego TEK-2 — poleca zakład ślusarski Jarocin Wlkp., ul. Szubianki 20, tel. 897. 148p

Sprzedam ciągnik Zetor 25 K, stan dobry. Feliks Cieślak, Kołaczkowo, poczta Porzykowo, powiat Września. 266p

Żywopłoty ligustr. sprzedam, wysyłam za zaliczeniem. Telefon 557-78. 39083g

Sprzedam motocykl WSK i Komara, stan dobry. Machiński, Fabryczna 38 m. 4. 39129g

Sprzedam rozsadę pomidorów Potentat, Zelandia. E. Wawrzyniak, Zalasewo, poczta Swarzędz, powiat Poznań. 265p

Sprzedam okazyjnie pianino, płyta metalowa. Poznań - Świerczewo, Krasickiego 86. 38893g

Sprzedam taksometr bagażowy nowy z gwarancją Mosina, ul. Podgórna 5, tel. 134 od godz. 16—22. 38080g

● Samochody

Fiat 125 P, rok 1968, 110.000 zł — sprzedam. Zgłoszenia: tel. 442-19, godzina 18—21. 39483g

Warszawę M-20, w dobrym stanie, tanio sprzedam, Antoni Ratajczak, Sułkowice 61, poczta Krobia 63-840. 262p

Sprzedam samochód osobowy marki Hillman, rok 1939. Śliwiński, Grodzisk Wlkp., tel. 434, od godz. 18. 264p

Sprzedam Skodę 1000 BM, rok produkcji 1969. Informacje: Nowy Tomyśl, tel. 234, od godz. 15. 264p

Zamienię nową Warszawę na nowego Fiata. Cena do omówienia. Oferty „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 39381g.

Sprzedam Moskwicza, ewentualnie z garażem. Tel. 572-11, wewn. 673. 39074g

● Lokale

Stażysta naukowy, poszukuje pokoju na okres 3 miesięcy. Oferty „Prasa" Grunwaldzka 19 dla 38726g

Panienkom pokój wynajmę. Rawicka 110. 37697g

Mieszkanie spółdzielcze M-3, sprzedam, tel. 745-46. 38188g

● Nieruchomości

Sprzedam — wydzierżawię działkę w Słupcy przy Stodolnej. Oferty z ceną „Prasa", Grunwaldzka 19 dla 263p.

● Różne

ORWOCHROM oraz ORWOCOLOR — barwne małoobrazkowe filmy pozytywowe ORWO, wywołuję w terminie 7 dni. Zakład Fotograficzny, Jan Kałecki, Poznań, ul. Ratajczaka 36 (narożnik Czerwonej Armii), tel. 599-21. 38582g

● Matrymonialne

Biuro Matrymonialne — „Małżeństwo" — Poznań, Libelta 29 — poleca swoje usługi w kojarzeniu małżeństw. Czynne godz. 15—19. 38480g

Panna na kierowniczym stanowisku pozna kulturalnego pana do lat 60. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa" Grunwaldzka 19 dla 37815g.

Przetargi

Powiatowy Związek Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska" w Gnieźnie, ul. Reymonta 26 — sprzeda **w DRODZE PRZETARGU PUBLICZNEGO —**

SAMOCHÓD OSOBOWY „Warszawa", nr podwozia 024317, nr silnika S-21-1000-3002 — nr rej. PG 03-83 — cena wywoławcza 30.000,— zł.

Przetarg odbędzie się w dniu 21 marca 1973 r. o godzinie 10 w lokalu PZGS „SChL" w Gnieźnie przy ul. Reymonta 26.

Przed przystąpieniem do przetargu należy wpłacić do kasy głównej PZGS — wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej, najpóźniej — w przeddzień przetargu.

Samochód można oglądać codziennie w PZGS — Gniezno, ul. Reymonta 26 (na placu składnicy maszyn rolniczych).

Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny. 590-K2

Pracownicy poszukiwani

Zakład Usług Socjalno-Szkoleniowych WZGS Poznań z siedzibą w Nieszawie, pow. Oborniki Wlkp., poczta Uchorowo, nr kodu 64-604 — przyjmie chętnych do pracy na koloniach letnich w charakterze:

KIEROWNIKÓW, WYCHOWAWCÓW, INSTRUKTORÓW W-F, RATOWNIKÓW INTENDENTÓW, KUCHAREK i POMOCY KUCHENNYCH.

Zgłoszenia pisemne należy kierować pod wyżej podanym adresem. 470-K2

Fabryka Maszyn i Urządzeń Przemysłu Spożywczego „Spomasz" we Wronkach — zatrudni z terenu województwa poznańskiego z wyłączeniem miasta i powiatu poznańskiego:

INŻYNIERÓW i TECHNIKÓW w Dziale Konstrukcyjnym i Technologicznym na stanowiskach konstruktorów i technologów.

Warunki pracy i płacy do omówienia w zakładzie, tel. 231-238, wewnętrzny 13. 557-K2

W dniu 10 marca 1973 r. zmarł długoletni pracownik WKS „GRUNWALD" Poznań

EDWARD DZIUBA

Pogrzeb odbędzie się we wtorek 13 bm. o godzinie 14 na cmentarzu na Miłostowie.

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie Zmarłego składa

WKS „GRUNWALD"

39550g

W dniu 7 marca 1973 roku zmarł

adwokat

KAZIMIERZ KOTECKI

wieloletni członek Zespołu Adwokackiego nr 2 w Gnieźnie, nasz drogi kolega i przyjaciel, o czym zawiadamiają

CZŁONKOWIE Zespołu Adwokackiego nr 2 w Gnieźnie

Pogrzeb odbył się w dniu 10 marca 1973 roku w Gnieźnie.

39495g

Dnia 10 marca 1973 r. zmarła w wieku 83 lat kochana matka, teściowa, babcia i prababcia, śp.

STANISŁAWA OLEJNICZAK

z domu KAZUŚ

o czym zawiadamia w smutku pogrążona

RODZINA

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 13 marca br. o godz. 14.15 na cmentarzu na Junikowie.

Poznań, Jerzego 15a. 39568g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 11 marca 1973 r. zmarła w 18 roku życia, nasza serdeczna koleżanka i wzorowa uczennica

JOLANTA KUBISZ

Pogrzeb odbędzie się 14 marca br. o godzinie 11.10 na cmentarzu górczyńskim.

Wyrazy szczerego współczucia składa Rodzinie

Dyrekcja, Grono Pedagogiczne, Komitet Rodzicielski i Młodzież XI Liceum Ogólnokształcącego im. G. Dymitrowa w Poznaniu.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 10 marca 1973 r., opatrzona Sakramentami św., zakończyła swój pracowity żywot

WERONIKA PUROLOWA

z domu PRZYBYLAK

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 14 marca 1973 r. o godz. 11 z kościoła św. Piotra, po odbyciu mszy św.

W głębokim smutku pogrążeni **mąż i rodzina**

Gniezno, Poznań. 39556g

W dniu 10. III. 1973 r. zmarła po długich cierpieniach przeżywszy lat 87, nasza najdroższa matka, teściowa, babcia, prababcia, śp.

MARIA JAWORSKA

Pogrzeb odbędzie się w środę, 14 marca br. o godz. 12.30 na cmentarzu junikowskim.

Zawiadamia pogrążona w smutku

RODZINA

Poznań, Rolna 21 m. 1. 39644g

Dnia 9 marca 1973 r. zmarł nasz nieodżałowany kolega

MARIAN SZYCZEWSKI

artysta - malarz

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 13 marca 1973 r. o godz. 13.40 na Junikowie.

Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg w Poznaniu.

39583g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 10 marca 1973 r. zakończyła swój pracowity żywot, przeżywszy lat 77 nasza najdroższa matka, teściowa i babcia

z POKRYWKÓW

MARIA GAWROŃSKA

RODZINA

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 13 bm. o godz. 11 na cmentarzu na Junikowie.

39594g

---

† W dniu 10. III. 1973 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój ukochany mąż, ojciec, teść, przeżywszy lat 75

WŁADYSŁAW KACZMAREK

Pogrzeb odbędzie się 13. III. 1973 r. o godz. 10.50 z kaplicy cmentarnej na Górczynie.

o czym zawiadamiają w smutku pogrążeni

żona, syn, córki i zięciowie

Poznań, Łukaszewicza 25 m. 4. 39614g

---

† Dnia 11 marca 1973 r. zmarła po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza ukochana matka, teściowa i babcia, przeżywszy lat 81

KAZIMIERA MAJCHROWICZ

Pogrzeb odbędzie się 14 bm. o godz. 8.40 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

W ciężkim smutku pogrążona

RODZINA

Poznań, Stawna 6 m. 6. 39620g

---

† Dnia 11 marca 1973 r., opatrzona Sakramentami św., zmarła moja ukochana żona, nasza najdroższa matka, teściowa, babunia i prababunia, śp.

z CZARNECKICH

WALERIA CZYŻEWSKA

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 14 marca br. o godz. 14.50 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku **mąż, córki, zięciowie, wnuki, prawnuki i rodzina**

Uprasza się o nieskładanie kondolencji.

39640g

---

† Dnia 11 marca 1973 r. zmarł nagle przeżywszy lat 70

TOMASZ BĄK

najdroższy mąż, kochany ojciec i dziadek.

Pogrążona w smutku rodzina zawiadamia, że pogrzeb odbędzie się 14 marca br. o godz. 10.25 na cmentarzu junikowskim.

39645g

---

† Dnia 11 marca 1973 r. po długich cierpieniach, namaszczona Olejami św., zmarła w 88 roku życia, nasza ukochana matka, teściowa, siostra, babcia i prababcia, śp.

MARIA BRETTSCHNEIDER

Pogrzeb odbędzie się w środę, 14 bm. o godz. 10 z kaplicy cmentarnej w Środzie Wlkp.

W smutku pogrążona

RODZINA

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

---

† Dnia 10 marca 1973 r. zmarła nieoczekiwanie nasza droga matka, teściowa i babcia, przeżywszy lat 71, śp.

PELAGIA KUCZYK

z domu SMARZAK

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 14 bm. o godz. 9.50 na cmentarzu na Junikowie.

W smutku pogrążona

RODZINA

39585g

---

† Dnia 10 marca 1973 roku zmarł w Krasnymstawie

DANIEL SZYMANIAK

Pogrzeb odbędzie się 14 marca br. o godz. 17 na cmentarzu parafialnym w Puszczykowie,

o czym zawiadamia

żona z dziećmi

39571g

---

† Dnia 11 marca 1973 r. zasnął w Bogu, przeżywszy lat 65 nasz drogi mąż, syn, ojciec, brat, teść i dziadek, śp.

KAZIMIERZ HAUFA

Pogrzeb odbędzie się w środę, 14 bm. o godz. 13.40 na cmentarzu junikowskim.

Pogrążona w smutku i żalu

RODZINA

Prosimy nie składać kondolencji.

Poznań, Kasprzaka 34b. 39601g

---

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 11 marca 1973 r. odeszła od nas, opatrzona Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach przeżywszy lat 76, nasza najdroższa, najszlachetniejsza matka, teściowa, siostra, babcia, prababcia i ciocia

STANISŁAWA NIEWIADA

z WIŚNIEWSKICH

Pogrzeb odbędzie się w dniu 14 marca br. o godz. 13.05 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

RODZINA

Poznań, Wojskowa 21 m. 6. 39672g

---

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 12 marca 1973 r., po pracowitym i pełnym poświęcenia życiu, odszedł od nas po ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, najlepszy i najtroskliwszy ojciec, brat, teść i dziadziuś, w wieku 70 lat, śp.

JÓZEF STEMPIN

inż. geodeta

Pogrzeb odbędzie się dnia 14 marca 1973 roku o godz. 14 z kościoła św. Antoniego, na cmentarz przy ul. Limanowskiego w Ostrowie Wlkp.

W smutku pogrążona

RODZINA

Ostrów Wlkp., ul. Raszkowska 54 m. 3. 39667g

---

† Dnia 12 marca 1973 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 72, śp.

JAN ŁĘCKI

Pogrzeb odbędzie się na cmentarzu parafialnym przy ul. Lutyckiej, dnia 14 marca 1973 r. o godz. 15.30,

o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

rodzina i przyjaciele

Poznań, Nad Wierzbakiem 14 m. 14.

---

† 11 marca 1973 roku zakończyła swoje krótkie życie w wieku lat 18

JOLANTA KUBISZ

uczennica XI Liceum Ogólnokształcącego

Pogrzeb odbędzie się w środę, 14 marca 1973 r. o godz. 11.10 na cmentarzu górczyńskim.

W głębokim żalu i smutku pogrążeni

rodzice, siostra z narzeczonym oraz rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Poznań, Lodowa 10 m. 1. 39660g

---

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 11 marca 1973 r. zmarła, opatrzona Sakramentami św., moja ukochana żona, mama, teściowa, siostra, szwagierka i ciocia, przeżywszy lat 84

STANISŁAWA CEREKWICKA

z domu FIERLI

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 14 bm. o godz. 14.15 na cmentarzu na Junikowie,

o czym zawiadamia

RODZINA

Dolna Wilda 55 m. 19. 39602g

---

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 10 marca 1973 r. po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., zakończyła pracowity i pełen poświęcenia żywot, moja naukochańsza żona, nasza najdroższa mamusia, siostra, teściowa, babcia, szwagierka i ciocia, śp.

CZESŁAWA ALEKSANDRA FENGEROWA

z SOCZKIEWICZÓW

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 14 marca br. o godz. 11 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona

RODZINA

Uprasza się o nieskładanie kondolencji.

Poznań, Sikorskiego 41. 39550g

GŁOS WIELKOPOLSKI — Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Adres pocztowy: 60-959 Poznań skrytka pocztowa 1074. ● Redaguje Kolegium: Marian Flejsierowicz (zastępca redaktora naczelnego), Tadeusz Raczmarek (sekretarz redakcji), Wiesław Porzycki (redaktor naczelny), Zbilut Sek, Mieczysław Skąpski, Zbigniew Szumowski, Jerzy Walasek ● Telefony: centrala 600-41 łączy wszystkie działy. Dział łączności z Czytelnikami 657-18. Redaktor naczelny 454-09. Zastępca red. naczelnego 657-18. Sekretarz redakcji 648-85. Sekretariat 454-09. Dział miejski 659-39. Redakcja nocna 430-73 i 453-31. ● Wydawca: RSW „Prasa-Książka-Ruch" — Poznańskie Wydawnictwo Prasowe ● Biuro Ogłoszeń ul. Grunwaldzka 19. 60-959 Poznań tel. 659-16 600-41. Za treść terminy druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada ● Rękopisów nie zamówionych redakcja nie zwraca ● Druk: PZG im. M. Kasprzaka — Poznań ● Prenumerata: wpłaty bez żadnych ograniczeń — na kwartał (52 zł), półrocze (104 zł), lub rok (208 zł) — przyjmują za pośrednictwem blankietów PKO — RSW „Prasa - Książka - Ruch" — Przedsiębiorstwo Upowszechniania Prasy i Książki, ul. Zwierzyniecka 9, 60-813 Poznań, na konto PKO nr 5-6-151 oraz listonosze i urzędy pocztowe. D - 11

MARZEC 13 Wtorek	Bożeny, Krystyny Słońce: 6.14—17.51

TEATRY

POLSKI — g. 19 „Zemsta".
OPERA — g. 19 „Zemsta Nietoperza".
OPERETKA — g. 19 „Dziękuję ci Ewo".
MARCINEK — g. 17 „Czy Pacydło to Straszydło".

KINA

KDF MUZA — g. 10, 12, 14, 16 „Sekrety wiernych żon" (wł. 18 l.), g. 18 „Dom państwa Bories" (fr. 16 l.). g. 20 DKF „Kamera" (seans zamknięty).

KDF PAŁACOWE — g. 15, 17.30, 20 „Niebieski żołnierz" (USA 16 l.).

APOLLO — g. 13, 16.15, 19.30 „Anna tysiąca dni" (ang. 16 l.).

BAŁTYK — g. 10, 12.30, 15, 17.30 „Kopernik" (pol. 14 l.). g. 20.15 „Narkomani" (USA 16 l.).

CZTERNASTKA — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 „Prywatna wojna Murphy'ego" (ang. 16 l.).

GONG — g. 10, 12, 16 „Śmierć na zakręcie" (NRD 14 l.), g. 18, 20 „Sprawa sumienia" (wł. 18 l.).

GWIAZDA — g. 10.30, 13, 15.30, 18, 20.15 „Honor samuraja" (jap. 18 l.).

KOSMOS — g. 17, 19.30 „Mąż swojej żony" (pol. 12 l.).

MALTA — g. 15.30, 17.30, 19.30 „Dwanaście krzeseł" (radz. 11 l.).

MINIATURKA — g. 15.30, 17.30, 19.30 „Ślub bez obrączki" (czes. 14 l.).

OLIMPIA — g. 15 „Dzielny wojak Rosalino" (jug. 14 l.).

PANCERNIAK — g. 17.30, 20 „Cztery serca" (radz. 14 l.).

RIALTO — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 „Wielka włóczęga" (fr. 11 l.).

RUSAŁKA (Swarzędz) — g. 16.30, 19.30 „Hallo Dolly" (USA 14 l.).

SCALA — g. 16, 18, 20 „Spacer w wiosennym deszczu" (USA 16 l.).

WARTA — g. 10, 12, 14, 16, 18, 20 „Jestem niewiernym mężem" (fr. 16 l.).

WILDA — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 „Błąd szeryfa" (NRD 14 l.).

WRZOS (Luboń) — g. 18 „Ostatni wojownik" (USA 16 l.).

FOTOPLASTIKON — renowacja (do odwołania).

DYŻURY

SZPITALE: interna, chirurgia ogólna, laryngologia — ul. Mickiewicza 2; okulistyka, neurologia — ul. Walki Młodych 7: psychiatria — ul. Szpitalna 29/33.

Pogotowie Ratunkowe dla Poznania (Chełmońskiego 20): wypadki uliczne, tel. 999; nagłe zachorowania w domu, tel. 66-00-66; dla pow. poznańskiego, tel. 544-44.

Centralny Ośrodek Informacji Medycznej Służby Zdrowia w Poznaniu — tel. 540-93.

Miejska Lecznica dla Zwierząt (ul. Grunwaldzka 248, tel. 672-414) — g. 8—21 (w nocy nagłe wypadki).

Telefon Zaufania — nr 586-87 i 522-51.

Apteki: Dzierżyńskiego 349, Dąbrowskiego 140/142, Głogowska 107/109, Główna 53, Kórnicka 24, Mickiewicza 22, Słowiańska, Starołęcka 78 (dyżury nocne), Marcinkowskiego 11 (całą dobę).

RADIO

WTOREK — PROGRAM I: 8.05 U przyjaciół; 8.10 Melodie 7 stolic; 8.35 Śpiewają solenizantki; 9.05 Z radiowej fonoteki muzycznej; 9.30 Radio Praga prezentuje; 9.45 Gra zespół „Szczęśliwa 13"; 10.08 Gwiazdy musicalu; 10.40 Aktualności kulturalne; 10.45 Gra zespół „Studio S-1"; 11 Mel. znad Warty; 11.25 Refleksy; 11.30 Mel znad Dunaju; 12.20 Na krakowską nutę; 12.30 Konc. życzeń; 12.50 „Trzynastego" i inne przeboje; 13.25 Radiowy poradnik rolnika; 13.35 Troche jazzu — troche beatu; 14 Aktualności naukowe; 14.05 Słynne walce operetkowe; 14.30 Sport to zdrowie; 14.35 „Melodie dla żołnierzy"; 15.05 Utwory na bis; 15.30 Listy z Polski; 15.35 Graja: Booker T. Jones i Krzysztof Sadowski; 16.10 „W kręgu polskiej muzyki rozrywkowej" — piosenki; 16.30 Non stop przebojów; 17 Studio Młodych — Radio-kurier; 17.15 Konc. bez biletu; 17.50 Klient nasz partner; 18.05 Płyty z różnych stron — ZSRR; 18.30 Studium wiedzy polityczno-społecznej; 18.40 Muz. poważna; 19.05 Muz. i Aktualn.; 19.30 „Vocalare" i inne przeboje lat 50; 20.15 „Od duetu do nonetu"; 21 Przy muzyce o sporcie; 21.25 Studio Młodych — Naszym zdaniem; 22.05 „Mozart w transkrypcjach rozrywkowych"; 22.25 Co słychać w świecie; 22.30 Bach w transkrypcjach jazzowych; 23.15 Rytmy przed północą; 0.10 Program nocny z Katowic.

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12.05, 15, 16, 20, 22, 23, 24, 1, 2, 2.55.

PROGRAM II: 7.35 Opinie ludzi partii; 7.45 „Radioreklama"; 8.35 Z mikrofonem w fabryce; 8.55 Muz. spod strzechy; 9 — Dla kl. IV liceum (jęz. polski) „Kim jest pisarz"?; 9.30 Muz. rozrywk.; 9.40 „Wiejski listonosz" słuch.; 10 Poetycki konc. życzeń; 10.30 Romantyczna muzyka kameralna; 11 „Gruszki na wierzbie" — fragm. książki; 11.20 Muz. rozrywk.; 11.35 Rodzinny tor przeszkód; 11.40 Skrzynka poszukiwania rodzin PCK; 11.45 „Od Tatr do Bałtyku" — mel. śląskie; 13 Dla kl. III i IV (wych. muzyczne) „Kończymy melodie"; 13.20 Muz. rozryw.; 13.35 „Gaba — gaba czyli 28 części wielkiego okrętu" — pow.; 13.55 „Mini — Przegląd Folklorystyczny". Dziś — Związek Radziecki; 14 Więcej, lepiej, taniej; 14.15 Tu Radio — Moskwa; 14.35 Studenci Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej z Krakowa; 15 Zawsze o 15 — program dla dziewcząt i chłopców; 15.40 „O śpiewie, pieśniach i piosenkach"; 16 O informacji turystycznej; 17.25 Aud. społeczna; 17.40 Komentarz aktualny; 17.50 „Radio-express z komentarzem"; 18.05 „Co nowego w muzycznym Poznaniu"; 18.20 Radiowy terminarz muzyczny Hugo Wolf; 18.30 „Echa dnia"; 18.40 Widnokrąg — Sprzężenie zwrotne — magazyn; 19 Studio Młodych „Wędrujący mikrofon"; 19.15 Język angielski; 19.30 Magazyn literacko-muzyczny pt. „Romanse, romanse"; 21 „Nowiny i nowinki muzyczne"; 21.15 Zwierzenia wieczorne — Andrzej Braun; 21.50 Rozmowy o wychowaniu rodzinnym; 22 Impresje muzyczne; 22.30 Kalejdoskop kulturalny; 23 Muz. naszych przyjaciół; 23.40 Muz. okresu Wypraw Krzyżowych.

WIADOMOŚCI: 3.30, 4.30, 5.30, 6.30 7.30 8.30, 11.30, 13.30, 21.30, 23.30.

PROGRAM III: 8.05 Mój magnetofon; 8.35 Piosenki dla Krystyny; 9 „Tajemnica ślepych ptaków" — powieść; 9.10 Na estradzie Elton John; 9.30 Nasz rok 73; 9.45 Konc. skrzypcowy d-moll op 22; 10.10 Gra Big Band Stodoła; 10.35 Dzień jak co dzień; 11.45 „Klaudiusz i Messalina" — pow.; 12.25 Za kierownicą; 13 Na krakowskiej antenie; 15.10 Włoski katalog piosenkarski; 15.30 1:1 — o sporcie rozmawiają B. Tomaszewski i S. Wysocki; 15.45 W kręgu jazzu; 16.10 Gitarowe flamenco; 16.20 Spotkanie nie tylko z gwiazdą; 16.45 Nasz rok 73; 17.05 „Tajemnica ślepych ptaków" — pow.; 17.40 Kąty widzenia; 18.10 Rozśpiewujemy piosenki; 18.30 Polityka dla wszystkich; 18.45 „Dzielnica łacińska" T. Cursona; 19.05 Stare romanse śpiewa Iwan Rebrow; 19.20 Książka tygodnia; 19.35 Muz. poczta UKF; 20 Bach na organach; 20.30 Śpiewa M. Jackson; 20.40 Język niemiecki; 20.55 Przebój za przebojem; 21.25 Kuplety kabaretowe; 21.40 Na poboczu wielkiej polityki — felieton; 21.50 „Don Pasquale" — opera; 22.08 Gwiazda siedmiu wieczorów — zespół Sly and the Family Stone; 22.15 „Wieiski Sherlock Holmes" — pow.; 22.45 Kwadrans dla tria R. Lewisa; 23 Swoje ulubione wiersze recytuje A. Lutosławska; 23.05 B. Britten: Cantata; 23.27 Zespół Colloseum; 23.50 Śpiewa Nat King Cole.

WIADOMOŚCI: 5, 6, 7, 8, 10.30, 12.05, 15, 17, 19, 22.

TELEWIZJA

WTOREK — PROGRAM I: 10 — „Wojna i pokój" — fab. film radz., odc. III pt. „Rok 1812" (kolor); 16.30 — Dziennik; 16.40 — Telewizja Młodych: „Introdukcja". „Pokaz tańca towarzyskiego Klubu AZS i AWF". Żegnajcie moje 15 lat. Nasz wiek „Fizyka". „Laboratorium 24"; 18.10 — Śpiewa Nadia Urbankova — program TV czechosłowackiej; 18.25 — Spotkanie z laureatem; 18.45 — Z cyklu „Morskie spotkania": „Po pierwszym rejsie"; 19.20 — Dobranoc i Dziennik; 20.05 — „Ścigani przez śmierć" — fab. film franc.; 21.55 — Z cyklu „Spotkanie z pisarzem" — z Piotrem Wojciechowskim rozmawia A. Małachowski; 22.25 — Dziennik i wiadomości sportowe; 22.55 — TTR — Matematyka, l. 6; „Układ współrzędnych"; 23.30 — TTR — „Uprawa roślin", l. 5; „Profile gleb".

PROGRAM II: 16.45 — „Muzyka" — Włodzimierz Nahorny; 17 — Dla dzieci — Zwierzyniec (powt.); 17.45 — „Po drugiej stronie Bałtyku"; 18.15 — Jadłospis dla milionów; rolnictwo, nauka, przemysł; 18.45 — Język rosyjski, l. 23; 19.20 — Dobranoc i Dziennik; 20.05 — TV Atlas świata — program public.; 20.35 — Rozkosze łamania głowy — teleturniej; 21.05 — 24 godziny (kolor); 21.15 — Scena Monodram: Kazimierz Brandys „Listy do Pani Z"; 21.25 — „Szkice" — program public.; 21.55 — Sprechen Sie deutsch (powt.), l. 10; 22.20 — Słowniczek Kina Wersji Oryginalnej; 22.30 — KWO: „Adiutant jego ekscelencji" — cz. III.

W Wielkopolsce — 10,3 mld zł oszczędności

PKO usprawnia swe usługi

Ubiegły rok okazał się w Wielkopolsce rekordowy w zakresie przyrostu oszczędności w kasach PKO: wyniósł on mianowicie 1 821 milionów zł i był wyższy o prawie 80 procent, aniżeli przyrost w 1971 r. Obecnie społeczeństwo naszego regionu ma na różnego rodzaju książeczkach PKO-wskich i w premiowych bonach 10 miliardów 369 mln zł, co stanowi również rekordową sumę oszczędności, zawierzonych PKO.

Analiza, przeprowadzona przez dyrekcję Oddziału Wojewódzkiego PKO wykazała, że największą dynamikę wzrostu notuje się na książeczkach osób, które od wielu lat systematycznie oszczędzają oraz na książeczkach terminowych. Stanowi to dowód, iż odkładanie pieniędzy do PKO traktowane jest u nas, jako długofalowe gromadzenie funduszów na jakiś cel.

Jednocześnie warto podkreślić, że poprzez dopisy odsetek, premie pieniężne i rzeczowe, PKO na rzecz oszczędzających przekazało łącznie w ub. roku ponad 288 milionów zł. Inną formą korzyści, jakie PKO oferuje społeczeństwu, jest udzielanie kredytów m. in. na zakup artykułów przemysłowych. Na ten cel wypłacono klientom w ciągu ubr. ponad miliard zł, co stanowi ok. 70 procent łącznej kwoty, jaka w 1972 r. wpłynęła do kas PKO w naszym województwie. Najczęściej kredyty zaciągano na zakup mebli, telewizorów i odzieży. Jak poinformowała nas dyrekcja PKO, możliwości udzielania kredytów są znacznie większe. Ponadto można też w PKO zaciągnąć normalną pożyczkę — informacji o trybie i warunkach świadczenia tego typu usług udzielają oddziały PKO.

Oto jedno z dalszych udogodnień, o których warto wiedzieć: pracownicy, zatrudnieni w danym przedsiębiorstwie od 5 lat, mogą uzyskać kredyt (np. na zakup artykułów przemysłowych) w wysokości 5 tys. zł w upoważnionych do tego ajencjach zakładowych, bez żyrantów lub kaucji. Po przepracowaniu 10 lat — na tych samych warunkach można uzyskać kredyt w wysokości 10 tys. zł. Takich uprawnionych ajencji w województwie poznańskim jest 264, z czego w Poznaniu — 53.

Istotną dla klientów sprawą jest rozwój placówek PKO, a co za tym idzie — usprawnienie usług, szczególnie w nowo wybudowanych osiedlach Poznania — na Ratajach i Winogradach. W uruchomionych w tych osiedlach kasach PKO, z dniem 1 marca przedłużono godziny otwarcia i obecnie są one czynne od g. 8 do 18. Podobny punkt PKO powstanie w tym roku na Dębcu.

Przystępuje się też do opracowania perspektywicznego planu uruchamiania placówek PKO w osiedlach. M. in. ma powstać — mieszczący taką placówkę — pawilon na Winogradach, na Ratajach przewiduje się budowę w latach 1974—1975 oddziału PKO (z 25 stanowiskami pracy), a po 1976 r. takiegoż oddziału na terenach, zajmowanych obecnie przez tzw. Gospodę Targową.

Plany Powszechnej Kasy Oszczędności zakładają do roku 1980 uruchomienie w każdym mieście powiatowym naszego województwa (a także w każdym mieście powyżej 10 tysięcy mieszkańców) własnych placówek o pełnym zakresie świadczenia usług. Takie ekspozytury powstaną w tym jeszcze roku (III kwartał) w Śremie i w Trzciance, a być może, że również w Wągrowcu. (z)

Dla zmotoryzowanych z Winograd

Największym problemem zmotoryzowanych mieszkańców nowych osiedli są garaże, a właściwie ich brak. Jakoś do tychczas nie dopracowano się sposobu na zaspokojenie tych potrzeb. Budowa garaży z prawdziwego zdarzenia przysparza spółdzielniom mieszkaniowym wiele kłopotu. Nie stanowią bowiem te obiekty ozdoby, przeciwnie, w wielu przypadkach wręcz szpecą architekturę osiedli, a przy tym są bardzo drogie. Stąd chyba wywodzi się niechęć Spółdzielni do stawiania tego typu budynków. Mimo to trzeba się tymi sprawami zająć, i Spółdzielnie zaczynają to robić.

Na Winogradach np. wybudowano dotąd 32 garaże (na Osiedlu Wielkiego Października, przy bloku nr 12). Korzystając z nierówności terenu, buduje się obecnie w pobliżu cały zespół garaży piętrowych. Będzie ich około 100. Na powstającym opodal Osiedlu Kosmonautów planuje się również budowę garaży wraz z myjnią samochodów. Jest to jednak sprawa kilku lat. Tymczasem, jeszcze w tym roku na Osiedlu Wielkiego Października (od strony ul. Słowiańskiej) powstanie duży parking na 300 miejsc postojowych. Będzie to parking płatny. (wn)

Rośnie Osiedle Kosmonautów

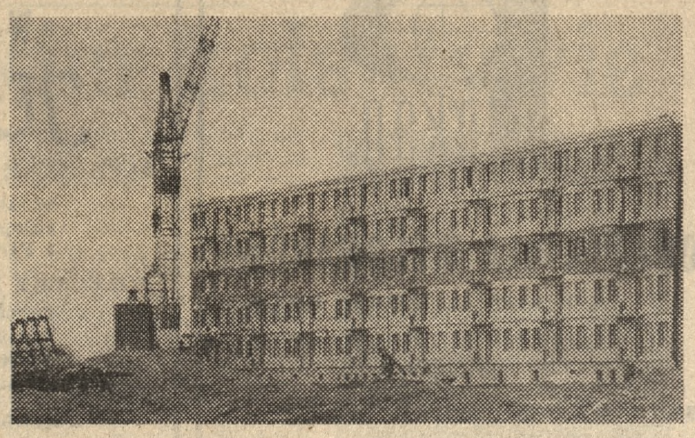

Budowa Osiedla Kosmonautów na Winogradach trwa w całej pełni. Dwa domy znajdują się pod dachem, (na zdjęciu), przy kilku następnych prace są daleko zaawansowane. Wkrótce w pierwszym wybudowanym domu zamieszkają lokatorzy.

Fot. — K. Przychodzki

DO REDAKTORA GŁOSU

„Dajcie nam pracować"

Dołączam i mój głos do publikacji pt. „Dajcie nam pracować". Po prostu — jeszcze jeden kwiatek z tej łączki.

W sobotę, 10 marca, wracając po pracy do domu, około godz. 13.15, znalazłam w mieszkaniu karteczkę, zawiadamiającą mnie, że w poniedziałek, 12 bm. ma ktoś być w domu między godziną 8.15 a 9.15. W tym czasie zjawi się pracownik, który będzie usuwał usterki (zgłoszono je administracji domu przed kilkoma tygodniami).

Mieszkam na osiedlu Wielkiego Października (Winogrady), a pracuję w Akademii Medycznej — pracownia chemiczna przy ul. Grunwaldzkiej 6. Czy ktoś, kto wypisał wspomnianą karteczkę (nota bene bez pieczątki i podpisu!) zastanowił się, jak ja to mam uczynić by na poniedziałek zwolnić się z pracy?

Wydaje mi się, że i tego rodzaju roboty jak likwidacja usterek można wykonywać po południu.

N. N.
Poznań
(Nazwisko i adres znane redakcji)

echa naszych publikacji

Z własnymi częściami

Na notatkę pod tym tytułem („Głos" z 31 stycznia br). otrzymaliśmy list z **Miejskiego Przedsiębiorstwa Usług Samochodowych** w Poznaniu przy ul. Kazimierza Wielkiego.

„...Wyjaśniamy, że, niestety, nie prędko przedsiębiorstwo będzie dysponowało pełnym zapasem części, a w szczególności do „Fiata 125 p". W części do „Fiata" zaopatrujemy się wyłącznie w detalu, który sprzedaje przedsiębiorstwom uspołecznionym części zamienne do wysokości wyznaczonego na każdy miesiąc limitu. Tak więc części może kupić zawsze osoba prywatna, ale nie my (...) Dlatego też o tulejki do rozrusznika starał się sam klient, co znacznie opóźniło naprawę..."

W dalszym ciągu listu dyrektor MPUS Adam Zgodziński wyjaśnia, że klient nie uregulował należności, uważając, że został przez obsługę przedsiębiorstwa źle potraktowany. Nie uregulował jej również (pismo nosi datę 19. II.) po obniżeniu rachunku do 62 zł (Dop. red.: poprzednio opiewał on na ponad 200 zł, a zatem „obniżka" wręcz niezwykła!)

Jako nieobecni w momencie zajścia, nie możemy osądzić, jaka rzeczywiście ta obsługa była. Niemniej jednak sytuacja, w której sam klient musi starać się o części, wydaje nam się w dalszym ciągu co najmniej nieprawidłowa. (kad)

Wystawa prac uczniów...

Dyrekcja poznańskiej **Zasadniczej Szkoły Gastronomicznej i Technikum Gastronomiczno-Hotelarskiego** wystąpiła z ciekawą inicjatywą, organizując (w ubiegłą niedzielę, przy okazji wywiadówki) wystawę wyrobów garmażeryjnych i cukierniczych, przyrządzonych przez uczennice i uczniów z ostatnich klas. Zwiedzający zapoznali się dzięki temu z możliwościami urozmaicenia swych domowych jadłospisów, mogli ocenić ich zalety, zakupując różne z wystawionych tu artykułów. (b)

...i hobbistów

Z ciekawą inicjatywą wyszła dyrekcja oraz koło ZMS w **Instytucie Techniki Drewna** przy ul. Winiarskiej w Poznaniu. Zorganizowano mianowicie wystawę prac amatorskich pracowników Instytutu. Wystawa ta wzbudziła duże zainteresowanie, a obejmowała różnorodne eksponaty — hobby: malarstwo, rzeźbę, sztukę użytkową itp. (kad)

INFORMUJEMY

Dzisiaj: o Godz. 18 ▲ — Collegium Chemicum (Grunwaldzka 6, sala Katedry Geologii) — odczyt doc. dr. W. Stankowskiego pt. „Plejstocen prowincji Ontario w Kanadzie". ▲ „Arsenał" — otwarcie wystawy rzeźby A. Krzymańskiej. ▲ Muzeum Archeologiczne (ul. Wodna 27) — wykład doc. dr. T. Lalika o sieci targów w Polsce XII w. ● Godz. 19 (także 14 i 15 bm) — Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna (Czerwonej Armii 87) — cykl wykładów B. Pilarskiego o Zoltanie Kodalym.

„Venus-71" — w salonie PTF

Od kilku dni w salonie Poznańskiego Towarzystwa Fotograficznego przy ul. Paderewskiego 7 trwa wystawa pt. „Venus — 71". Jest to zbiór fotogramów pochodzących z krakowskiej ekspozycji pod tym tytułem, a zestawionej ze zdjęć nadesłanych na Międzynarodowy Salon, zorganizowany przez Krakowskie Towarzystwo Fotograficzne.

W Krakowie wystawa ta prezentowana była w dwóch częściach. Szczupłe ramy salonu poznańskiego nie pozwoliły jednak na pokazanie w całości nawet jednej części owej ekspozycji. Zresztą — wyszło to na dobre wystawie. Wśród wielu autorów krajowych i zagranicznych znalazły się zdjęcia pary poznańskiej: **Grażyny Wyszomirskiej** i **Maksymiliana Myszkowskiego**, zdobywcy na krakowskiej ekspozycji dyplomu 75-lecia KTF.

Zdjęcia (łącznie 160), które w ramach „Venus — 71" prezentuje się widzowi poznańskiemu, to akty i portrety kobiece w na ogół dobrym już wykonaniu, przy czym niektórzy autorzy ujawnili próby zastosowania swoistych środków wyrazu. Ale nawet w tym wyselekcjonowanym zestawie nie brak banalności i schematyzmu.

Przy okazji wypada wspomnieć, że w Krakowie, który stał się już krajowym i międzynarodowym centrum prezentacji fotografii aktu i portretu kobiecego, przygotowuje się IV konkurs z tej dziedziny — „Venus-73". Prace nadsyłać można do połowy kwietnia. (c)

Ze słoikami w torbie

Skupują, czy nie?

W sklepach spożywczych i owocowo-warzywnych coraz więcej różnych artykułów sprzedawanych w słoikach. Dżemy, kompoty, musztarda, majonez, jarzynka itp. — oto najpowszechniejszy asortyment „słoikowych" potraw i przypraw. Aliści — w mieszkaniu każdej skrzętnej gospodyni rośnie też liczba opakowań po tych smakołykach. Słusznie mówi się, że przemysł potrzebuje opakowań że po co obciążać huty dodatkową pracą, skoro można wykorzystać wielokrotnie to, co już raz wytworzono. Aby zaś ułatwić mieszkańcom odstępowanie producentom artykułów spożywczych właśnie owych opakowań szklanych, potworzono punkty skupu.

Ba! Tylko czy rzeczywiście stanowią one ułatwienie?

Spróbowałem!

Zebrałem w domu pół setki różnych słoików i szklanek, zapakowałem to wszystko w dużą torbę i hajda do najbliższego punktu skupu.

Ul. Dąbrowskiego — przy kinie „Rialto". Placówka hurtowni Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Hurtu Spożywczego:

— Skupujemy tylko opakowania zamykane i szklanki po musztardzie. Owszem — mogą być butelki „monopolowe". Z innymi należy się udać na ul. Żurawią — może tam kupią słoiki po kompotach i dżemach.

Ul. Żurawia 19/21 — w podwórzu punkt MHD Artykułami Spożywczymi. Tabliczka na drzwiach głosi, że czynny codziennie w godz. 8—16. Jest wtorek, 6 marca, godz. 8.15 — drzwi zamknięte — żadnej kartki wyjaśniającej dlaczego.

Ul. Dąbrowskiego 69 (bez firmy).

— Odbierąmy wyłącznie butelki i małe słoiki po majonezach. Nie, innych słoików nie chcemy. Może na Żurawiej!!!

Wracam ponownie pod wskazany adres. W duszy nadzieja: może wezmą?

Jest już godzina 8.45. Nadal żywego ducha i nadal żadnej kartki. Pytam przechodzących lokatorów domu, panią w sklepiku. Nikt nic nie wie.

Mając w kieszeni zaledwie 10,80 zł za wcześniej sprzedane słoiki i butelki oraz nadal pełną torbę słoików, wracam do domu. I tak sobie myślę: kto tu komu co ułatwił? Zorganizowali skup? Zorganizowali. A że źle, że to nie skup lecz — bałagan, że stale — jak mnie informowano — jakieś butelki i słoje wyklucza się z owego skupu (ponoć z nadmiaru opakowań!) — tego nikt nie zauważa?! Choć wydaje się bardzo proste podporządkować wszystkie punkty, zbierające opakowania szklane, jednemu „właścicielowi" i... odbierać wszystko, choćby na stłuczkę. Byle ułatwić mieszkańcom wypróżnienie domowych szafek i piwnic.

A jak się na tę sprawę zapatruje Wydział Handlu Prezydium Rady Narodowej? Pytam, bo podobno, kto pyta nie błądzi, a ja naprawdę musiałem nieco błądzić, żeby pozbyć się kilkudziesięciu słoików. (ta)

P.S. W środę, 7 bm. okazało się, że punkt przy ul. Żurawiej nie skupuje słoików po dżemach.